

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۲) دیماه ۱۳۵۲

فهرست مطالب :

شورای ملی و ابلاغ بکارپردازی مجلس شورای ملی و دولت .

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دازانی راجع به واگذاری چهل هکتار از اراضی ملی شده بسازمان آب و فاضلاب اصفهان و ارسال به مجلس سنا .

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تبدیل ثبت احوال کل کشور بسازمان ثبت احوال کشور .
 ۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به اصلاح ماده ۱۰ قانون گذرنامه .

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون راه راجع به اصلاح قانون تاسیس شرکت هواپیمایی ملی ایران و مقررات بهره‌برداری هوایی کشوری .
 ۱۲- اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از دولت در اجرای نحوه خریدماشین آلات .

۱۳- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده- ختم جلسه .

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
 ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: مهندس نظامی دکتر رهنوردی - سعید وزیری - فرهادپور .
 ۳- تصویب صورت جلسه قبل .

۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق يك ماده بقانون مذکور و ابلاغ بدولت .
 ۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به انتقال شرکت سهامی بخش کود شیمیایی بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی و ابلاغ بدولت .

۶- طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون محاسبات راجع به متمم بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی و ابلاغ بکارپردازی مجلس شورای ملی و دولت .

۷- طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون محاسبات راجع به تفریح بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس

مجلس ساعت نه و پنج دقیقه صبح بریاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب رئیس) تشکیل گردید

ساگینیان - سعادت فرد - دکتر غنی - دکتر لقمان ادهم - موسوی ماکوئی - نیک پور - دکتر گایگ .

غالب بی اجازه :

آقای شیخ بهائی

غالبین مریک - آقایان :

انشاء - بختیارها - مهندس عباس زاهدی - دکتر زعفرانلو - دکتر شریف امامی - مهندس عطائی - کمالوند - مقرر .

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت

میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

غالبین با اجازه - آقایان :

احتشامی - مهندس اسدی لنگرودی - تزده - حمی - حیدری - دهبیم - ذوالفقاری - رامبد - زرین پور -

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: مهندس نظمی - دکتر رهنوردی - سعیدوزیری - فرهادپور نایب رئیس - بیانات قبل از دستور را شروع میکنیم

آقای مهندس نظمی تشریف بیاورید .
مهندس نظمی - بنام خدا و بنام شاهنشاه آریامهر ارواحنا فدا

بنام شاهنشاهی که هر لحظه و هر ساعت و هر روز برای ملت ایران افتخار می آفرینند و موجبات سرافرازی و اعتلای کشور شاهنشاهی ایران را فراهم میسازند (صحیح است) شاهنشاهی که مشرق زمین را نمونه کمال انسانیت و نشانه بک زندگی سالم و مرفه مادی توأم با معنویت برای مغرب زمین قرار داده و با اعمال تدابیر دایمانه و اندیشه های تابناک خودشان تابندگی خورشید مشرق زمین را ابدیت بخشیده اند (صحیح است).

در پیشگاه با عظمت چنین شاهنشاه پیروزی آفرین که بار هنرموئیهای مدبرانه راه موفقیت را برای مسأله نفت گشوده و انسانی ترین و عادلانه ترین نظرات را در مورد این امر بس مهم و حیاتی به جهانیان ارائه فرموده اند که مورد ستایش عموم مردم دنیا قرار گرفته است سر تعظیم فرود آورده - سلامت و دوام عمر و بقای سلطنت معظم له را از خداوند بیکتا مسئلت مینمایم (احسن).

جناب آقای رئیس - نمایندگان محترم ملت بنمایندگی از طرف اعضای کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی گزارشی از بازدید شیلات ایران را بعرض نمایندگان محترم ملت میرساند.

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی بنا بدعوت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی روز چهارشنبه بیست و هشتم آذرماه برای بازدید از پیشرفت های شیلات ایران باتفاق آقایان: دکتر همایون فرمعاون پارلمانی و مرتضی خطیبی رئیس شیلات ایران بندر پهلوی عزیمت نمود . ساعت ۱۸:۳۰ همین روز این هیأت پس از ملاحظه تورهای تراکتوری و شرکت های تعاونی ماهیگیران ناوگان صیادی را که مرکب از یک کشتی مادر بظرفیت ۱۱۰۰ تن و پنج فروند کشتی دیگر هر یک بظرفیت ۱۲۰ تن میباشد مورد بازدید قرارداد و با کشتی مادر تا ساعت ۲ بعد از نصف شب ناظر عملیات صید ماهی کیکلکابود .

صید این ماهی که در اعماق ۱۰۰ متری دریا زندگی میکند نقش مهمی را در تأمین پروتئین سرانه کشور و هم چنین میزان صادرات آن بکشورهای خارج ایفا مینماید .

صبح روز پنجشنبه بیست و نهم آذرماه از مرکز سازمان تحقیقاتی شیلات و تأسیسات بندر پهلوی بازدید شد.

این مرکز که شامل بخش های کنترل مواد غذایی - خاویار - مطالعه فیزیکی و شیمیایی آب لیمولوژی - بیولوژی است مهمترین بررسیهای علمی و فنی را روی آبریان و شرایط زیست آنان همگام با کشورهای متریقی دنیا که با صید آبریان از آب های کشور خود بهره برداری مینمایند انجام میدهد . این مرکز دارای موزه ایست که ماکت انواع ماهیهای غضروفی و فلس دار را تهیه و برای شناخت و تشخیص در آن جمع آوری و بانظم و ترتیب خاص و روی اصول فنی در این موزه قرار داده است .

صبح روز جمعه سیام آذرماه از کارگاه تکثیر و پرورش ماهی واقع در محل سنگر که حدود ۲۳ کیلومتر تارشت فاصله دارد بازدید لازم وسیله هیئت پارلمانی بعمل آمد .

این کارگاه بمنظور تکثیر و پرورش ماهیان خصوصاً ماهی های غضروفی (تاس ماهیان) تأسیس و مورد بهره برداری قرار گرفته است .

عملیات کارگاه مزبور در چهار گروه خلاصه میشود:

۱- گروه تاس ماهیان (در رودخانه سفیدرود) .

۲- گروه ماهی آزاد (در رودخانه های شهسوار و سفارود) .

۳- گروه ماهی سفید (در سلمان رود و حویق و مرداب بندر پهلوی) .

۴- گروه ماهی سوف و علف خوار (در مرداب بندر پهلوی) .

کارگاهی که با این تشکیلات در سنگر بوجود آمده بیشتر روی تکثیر ماهیان غضروفی برای تأمین خاویار و گوشت هر چه بیشتر ماهی فعالیت میکند .

برای رسیدن باین هدف تاس ماهی مولد را پس از صید از رودخانه سفید رود در استخرهای مخصوص رها و بموقع عملیات لقاح را در قسمت اوپراسیون بکمک اسپرم ماهی نر روی تخم انجام میدهند .

پس از تلقیح و اعمال بعضی از عملیات ، تخمهای تلقیح شده را بقسمت incubation منتقل میسازند و در این قسمت است که تخمها تبدیل به لارو ماهی میشوند سپس

همین لاروها بقسمت حوضچه های Béniron انتقال مینمایند . لاروهای ماهی در این قسمت تا حدود ۱۵ روز نگهداری میشوند و زمانیکه بوزن حدود ۱۵۰ میلیگرم رسیدند با استخرهای خاکی منتقل میشوند (تعداد این استخرها ۳۶ و سطح کل آنها ۷۶ هکتار است) .

زمان زندگی این لاروها در این استخرها ۳۵ روز است و در این مدت وزن هر یک از ماهیها به ۲-۳ گرم خواهد رسید .

تاس ماهیان در این سن و در این وزن بوسائل مخصوص کاملافنی از استخرهای خاکی خارج و برودخانه سفیدرود در محل آستانه که نزدیک بدریای خزر است رها میشوند تا سیر طبیعی زندگی خود را باز یابند و بمرحله رشد و بهره برداری برسند .

برای تغذیه ماهیان در استخرهای غیر خاکی از حشرات بسیار ریز مانند دافتی - آرتیمیا - کرم سفید و امثال آنها که در حوضچه های مخصوص پرورش مینابند استفاده میشود .

کارگاه سنگر مدت سه سال است از نظر تکثیر و پرورش ماهی مورد استفاده قرار گرفته که در سال اول تعداد ۱/۴ میلیون و در سال دوم ۵/۸ میلیون و در سال جاری ۳ میلیون ماهی بطریق مصنوعی تکثیر و در رودخانه رها نموده است .

برابر گزارش مدیر مسئول فقط ۳ درصد از این تعداد بازده دارد و بقیه بر اثر گرسنگی و صید وسیله ماهیان دیگر و ابتلا بامراض مختلف و علل دیگر تلف شده و از بین میروند . و برابر همین گزارش از هر تاس ماهی باستانی فیل ماهی که ۳-۴ کیلوگرم خاویار دارد حدود ۲ کیلوگرم خاویار تأمین میگردد ، با این ترتیب ملاحظه میفرمائید که این کارگاه پس از رسیدن سن تاس ماهی بحد نصاب که زمان بهره برداری آن است چه خدمت بزرگی در زمینه تأمین گوشت و پروتئین کشور و همچنین اقتصاد مملکت از لحاظ صدور خاویار انجام داده و میدهد . علاوه بر تعداد بالا ، در سال جاری در همین کارگاه حدود ۶/۵ میلیون بچه ماهی سفید و تعداد زیادی ماهی کپور که انگل خوار نیز بوده و موجبات تصفیه استخرها را از انگلها فراهم می کنند و همچنین مقادیر قابل توجهی

ماهی علف خوار تکثیر و پرورش یافته و تا کنون جمعاً ۱۱ میلیون از انواع ماهیهای مختلف ذکر شده در بالا برودخانه ها و محل های مورد لزوم رها گردیده اند .

نمایندگان محترم مجلس شورای ملی وضع موجود شیلات ایران در حال حاضر که از یک مدیریت صحیح و نظارت دقیق و مستمر برخوردار است طوری است که تا از نزدیک تجهیزات آن و طرز کار و ایمان بکار کارشناسان و کارمندان و کارکنان و کارگران و صیادان آن مشاهده نشود و قسمت های فنی و علمی آن ملاحظه نگردد شاید باور نشود که این شیلات تا این درجه از پیشرفت در زمینه مطالعات علمی و فنی و تکثیر و پرورش انواع ماهیان مختلف بطرق مصنوعی در اندک مدت رسیده باشد .

در حال حاضر تعداد ۴۰۰۰ ماهیگیر در شیلات با ۴۰ شرکت تعاونی مشغول فعالیت بوده و به نحو مطلوب از برکات انقلاب شاه و ملت برخوردار هستند . کارگاه سنگر که بآن اشاره شد فقط ۱۸ نفر تکنیکسین دارد که ۱۶ نفر آنها آموزشگاه دیده هستند و ۲ نفر متخصص دولت دوست و همسایه ما اتحاد جماهیر شوروی با آنان همکاری میکنند . کارگران شریف و عزیز که با کمال سربلندی و در نهایت علاقه و ایمان در این کارگاه کار می کنند تعدادشان از ۸۵ نفر تجاوز نمی کند که از این تعداد ۲۵ نفر دائم و ۶۰ نفر فصلی می باشند .

باید اذعان کرد که این کارگاه عظیم و مفصل که با ۱۸ نفر تکنیکسین و ۲۵ نفر کارگردان و چند نفر کارمند اداره میشود در انجام وظایف سنگین علمی و فنی خویش بحد اکثر ممکن تلاش میکند که از هر حیث قابل تقدیر است .

سخنرانی نمایندگان کارگران و کارکنان و کارمندان و صیادان چه در مرکز تحقیقات و چه در کارگاه سنگر مبین رفاه حال و آسایش زندگی آنان و خانواده ایشان بود که ببرکت انقلاب شاه و ملت بدست آورده اند و امروز بر اثر نتایج حیات بخش این انقلاب عظیم ملی و میهنی توانسته اند از یک زندگی مرفه که در خور یک فردمتمدن و یک ملت پیشرفته است بهره مند باشند و در محیطی مشحون از عواطف و احساسات ملی و میهنی برای اعتلای کشور و

هم میهنان خویش و در جهت بالا بردن سطح درآمد و اقتصاد مملکت خود گامهای بلند و سریعی بردارند و در این مدت کوتاه که از عمر علمی و فنی شیلات میگذرد در مقابل ۳۶۰ میلیون ریال هزینه ۱۲۰۰ میلیون ریال درآمد عاید کشور نمایند.

لازم به یادآوری است که فعالیت شیلات ایران در درجه اول ازدیاد درآمد و صید ماهی بیشتر نیست بلکه در مرحله نخستین وظیفه و هدف اصلی و اساسی آن حفظ ذخایر دریای خزر با استفاده از آخرین روشهای پیشرفته امروزه و اصلاح محیط زیست آبریان است که در گذشته علل و موجبات بیشماری از جمله آلودگی رودخانهها و صیدهای بی رویه موجبات تخریب این محیط و کمبود انواع آبریان را فراهم نموده است با وجود این شیلات ایران توانسته است ضمن ازدیاد درآمد با اعمال روشهای علمی و فنی و بناتاسیس آموزشگاه عالی ماهی شناسی و صنایع شیلات ایران که تاکنون ۶۸ نفر از این آموزشگاه بدریافت درجه فوق دیپلم ماهی شناسی موفق شده و هم اکنون در بخشها و قسمت های مختلف فعالیت می کنند در جهت اصلاح محیط زیست و تکثیر و پرورش انواع ماهی ها گامهای سریع و بلندی بردارد.

اینک از طرف اعضای کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی این پیشرفت چشم گیر و سریع را به آقای وزیر کشاورزی و منابع طبیعی از صمیم قلب تبریک میگویم و از آقایان همایونفر معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و خطیبی مدیر عامل شرکت شیلات که موجبات این سفر را فراهم کرده اند تشکر میکنم (احسن).

بدیهی است با برنامه وسیعی که وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در زمینه ایجاد ۶ کارگاه دیگر در سراسر شمال ایران تنظیم و تهیه نموده و بتدریج بمرحله اجراء خواهد آورد خواهد توانست خدمات ارزنده تری را از هر حیث ارائه دهد و قدمهای بلندتری را در جهت حفظ ذخایر دریای خزر و بالا بردن سطح اقتصاد مملکت بردارد.

در خاتمه عرایض خود وظیفه دارم که احساسات

پاک و بی شائبه و مراتب سپاس قلبی کارمندان و کارکنان و کارگران و صیادان شیلات ایران را که در اجرای نیات شاهنشاه آریامهر واز برکت انقلاب شاه و ملت در رفاه و آسایش بسر میبرند و برای تأمین مسکن هم زمین لازم از اراضی ساحلی در اختیار شرکت های تعاونی مسکن آنان قرار گرفته است. به پیشگاه با عظمت پدر تاجدار شاهنشاه آریامهر معروض و تقدیم بدارم و از آقایان وزیر کشاورزی و منابع طبیعی و کار و امور اجتماعی تقاضا نمایم که مقرر فرمایند بانک رفاه کارگران اعتبار لازم برای ساختن خانه در زمین هائیکه بآنها اعطاء گردیده است در اختیار شرکت های تعاونی مسکن شیلات ایران قرار دهد (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای دکتر رهنوردی بفرمائید.
دکتر رهنوردی - جناب آقای رئیس - همکاران

ارجمنند :
اجازه میخواهم قبل از شروع بعرایضم در این مکان مقدس از طرف همکاران ارجمنند و ملت ایران موفقیت بزرگی را که در امر نفت تحت رهبریهای داهیان و خردمندان شاهنشاه آریامهر رهبر بزرگ ملت ایران نصیب جامعه ایرانی گردیده به پیشگاه شاهنشاه آریامهر تبریک و تهنیت عرض نموده و از خدای بزرگ مسئلت نمایم (احسن) که وجود مقدس شاهنشاه عزیز ما را از گردن بلیات محفوظ داشته و بعموم خدمتگزاران این مرز و بوم سعادت عنایت فرماید تا بتوانیم خدمتگزاران شایسته و لایقی برای شاهنشاه عظیم الشان و بزرگوار خود باشیم (انشاء الله).

فرمایشات گهربار شاهنشاه آریامهر در مصاحبه مطبوعاتی دوم دیماه که طی آن بشارت بزرگی بملت ایران داده شد نشانه بارزی از درایت و دوراندیشی و وطن پرستی و رشادت رهبر انقلاب ایران بود که نه تنها پیروزی تازه ای بر پیروزیهای درخشان ملت ایران افزود بلکه نقش رهبری شاهنشاه آریامهر در امر نفت موجب تحسین و تکریم همه جهانیان گردید و بار دیگر نام ایران و ایرانی را در عرصه پهنایر گیتی بلند آوازه ساخت و نشان داد که يك ایران مترقی و نیرومند با داشتن چنین رهبری مدبر و دوراندیش و واقع بین چگونه میتواند در

صحنه جهانی نقش سازنده و مبتکر و خلاقه ای داشته باشد (صحیح است).

افزایش بهای نفت به هر بشکه ۷ دلار و بالا آمدن درآمد نفتی ایران رقم ۱۴ میلیارد دلار در سال که از نظر مالی و استیفای حقوق حقه ملت ایران و همچنین سایر کشورهای نفت خیز منطقه خلیج فارس اهمیت بسیار دارد بهترین نمودار قدرت فکر و اندیشه و رهبری شاهنشاه است که بدوران استثمار و بهره برداری از منابع ملی کشورها برای همیشه خاتمه داده است و از آن مهمتر اهمیت و ارزش تصمیماتی است که دوبار طی چند سال اخیر درباره نفت در تهران اتخاذ گردیده که امروز همه کشورهای جهان از شرق و غرب در انتظار بارقه های روشنی هستند که از کشور شاهنشاهی ما میدرخشد و پس از قرن ها که سیاست غرب بر شرق سایه افکنده بود اکنون در سایه تدابیر رهبر مدبر و هو شمند ایران بار دیگر همه جهانیان چشم امید و انتظار بمشرق زمین بخصوص کشور شاهنشاهی ما دوخته اند.

بعنوان یکی از اعضای فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین ، حزبی که طی مدت ده سال تلاش و کوشش خود همواره افتخار داشته بالهام از افکار و اندیشه های رهبر بزرگ انقلاب ایران در راه خدمت بملت ایران کوشا باشد باینجناب مأموریت داده شده است که در این ساحت مقدس مراتب تشکر و سپاس و تجلیل همه پاسداران انقلاب را نظیر همه افراد ملت ایران بعرض رهبر سرافراز و پیروز انقلاب ایران برسانم (احسن) اعلام دارم که افتخار و سربلندی همه ما این است که بیش از پیش بشواینم در راه اجرای نیات چنین پادشاه عالیقدری خدمتگزاری صمیمی و صادق و شایسته باشیم (صحیح است).

درود همه ملت ایران بر رهبری بزرگ و اندیشمند که با صدائی رسا اعلام میفرمایند :

«ما موضوع را با کمپانیها حل کردیم . کمپانیها در ایران کاره ای نیستند . فقط نفت را میخرند و میبرند و ما مدتی که بکمک فنی آنها احتیاج داریم که هنوز داریم ، آنها آن کمک فنی را بما با دادن متخصصان لازم میکنند ، و در واقع يك کمکی است که بما میکنند . اما

موضوع آن کمپانیها ، آن چیزی که بود ، یعنی آن امپراتوریها که داشتند و در اخلاقی که میکردند و شاید نفوذشان بعضی اوقات از ممالک خارج هم بیشتر بود در ممالک بدبختی که تحت نفوذ بودیم و این عیب تحت نفوذ بودن را بیشتر بخودمان ایراد میگیریم تا بخارجی - اگر شما بخواید تحت نفوذ قرار گیرید خارجی چرا سعی نکند که شما را تحت نفوذ خویش قرار ندهد ؟ این عیب از ماست که قبول میکردیم نفوذ خارجی را چطور حالا که قبول نمیکنیم مگر اتفاقی میافتد .

کمپانی برای ما دیگر بی معنی است ، هیچ فرقی نمیکند ، برای این که فقط يك خریدار است . باصطلاح آخرین حقی که برای کمپانی باقی مانده بود که آنها تعیین قیمت بود آنها که بحمدالله از دستشان گرفتیم و تعیین کننده قیمت حالا ما هستیم ولی میگوئیم ما نفت را ب قیمتی تعیین میکنیم که معقول باشد و نه اینکه باعث برخوردن دول شاهنشاه آریامهر در قسمت دیگری از فرمایشات خود موضوع تحریم نفت را بیان کشیده و در مخالفت با تحریم نفت میفرمایند : «ما ابداً نمیخواهیم بجهان صنعتی لطمه ای بزنیم زیرا نه تنها خود ما یکی از کشورهای صنعتی خواهیم شد بلکه خرد شدن و از بین رفتن جهان صنعتی چه سود بحال کسی دارد و چه چیز جانشین او خواهد شد ، اگر جهان فعلی گرفتار نقائصی است میتوان این نقائص را بتدریج و عاقلانه از میان برداشت ، ولی با انهدام این کشورها هیچ چیز حل نمیشود افزودن بر فقر کشورهای فقیر چه سودی دارد و چه فایده - اگر چند کشور معدود همه پولها را در بانکها جمع کنند زیرا اگر اقتصاد جهان متزلزل شود ارزش این پولها ، این پولهای کاغذی بیش از يك ورق کاغذی که رویش نقش و نگاری چاپ شده نیست .

شاهنشاه آریامهر بارشادت بی نظیر و منطقی قوی و کوبنده - پرده ها را بکنار زده قیافه بد منظر کمپانیهای نفت را که مردم را گمراه میکردند بجهانیان نشان داده و میفرمایند :

«کمپانیها برای گمراه کردن مردم جهت فروش نفت بر اساس قیمت اعلام شده میدانستند که ۶۰ درصد

آن فروشنده داده میشد - یعنی الان قیمت اعلام شده نفت ۱۱/۶۵ دلار میباشد که سهم ایران حدود ۷ دلار است یعنی ۶۰ درصد و ۱۱ دلار... برای اینکه بخریداران خود بگویند قیمت اعلام شده خلیج فارس ۱۱/۶۵ دلار است تا بهمان قیمت بمشتریان خود بفروشند .

شاهنشاه آریامهر در فرمایشات خود علل اتخاذ تصمیمات را از نقطه نظر اقتصادی و اجتماعی بادلایلی روشن و منطقی بیان فرموده و سپس دو پیشنهاد بطریق زیر برای حل مسئله نفت ارائه میفرمایند .

«ما دوره داریم بجهان صنعتی پیشنهاد میکنیم به نسبت نرخ رشد توری آنها قدرت خرید صنعتی نفت ما نیز افزایش باید ویا آنکه يك قیمت ثابت برای نفت می پذیریم بشرطی که قیمت کالاهائی را که با نفت خود میخریم نیز ثابت بماند .

این دو پیشنهاد از همان لحظه ای که بیان گردید مورد بحث و تبادل نظر مراکز صنعتی و اقتصادی جهان قرار گرفته و در دنیا پیشنهادات شاهنشاه آریامهر چنین انعکاس داشته است :

۱- اقتصاد بین المللی و وضع کشورهای صنعتی از هم پاشیدگی مصون خواهد ماند و برای داد و ستد و قیمتها معیاری وجود خواهد داشت .

۲- از برخورد تولید کنندگان مواد خام و کشور های صنعتی جلوگیری میشود .

۳- ارزش واقعی نفت مشخص میگردد .

۴- از افزایش بی جهت بهای کالاهای صنعتی و ضروریات مردم جلوگیری میشود .

۵- کمپانیهای غارتگر و دلان سودجوی نفتی از بین میروند .

در پایان عرایض خود امیدوارم کشورهای صنعتی و تولید کنندگان نفت با برکنار گذاشتن تعصب های بیجا و درک واقعیتها که بخوبی و با منطقی قوی و روشن توسط شاهنشاه ایران بیان گردیده دیده بصیرت خود را باز نموده و با الهام از راهنمایی های رهبر بزرگ ایران در کنفرانسی که در جلسه فوق العاده روز هفتم ژانویه ۱۹۷۴ تشکیل میگردد تا مسائل مربوط به يك برنامه قیمت گذاری دراز مدت و برگذاری رابطه ای

بین کشورهای تولید کننده و مصرف کننده نفت برای جلوگیری از ورود به يك سلسله ازدیاد قیمتها و حفظ ارزش واقعی نفت تشکیل میگردد تصمیماتی اتخاذ نمایند که جهان را از این نگرانی و تشویش رهائی بخشند، متشکرم (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای سعید وزیری بفرمائید .

سعید وزیری - عرض شود مطالب مفید راجع به مسائل نفت را دقیقاً آقای دکتر رهنوردی با مطالعه جامعی در بررسی این جریان و حسن استفاده از متن بیاناتی که شاهنشاه فرموده بودند بخوبی بیان کردند برای بنده نکته ای در آن زمینه نمانده است که عرض کنم دوست عزیزم بنظر میآید که بخصوص در این مرحله از اقدام شاهنشاه ایران در زمینه نفت و ارائه نظریاتی بکنفرانس وزیران و کارشناسان او يك بارزترین خصلتی که داشت یا اقلاً بنظر بنده اینطور میآید این بود و هست که ثابت کرد که در مشرق زمین آن عقده حقارت و حسد در مقابل دانش و صنعت غرب وجود ندارد (صحیح است) در تمام مواردی که شاهنشاه در مسأله نفت با درایت و تبحر خاص رهبری فرموده بودند اگر تمام آنها جنبه مصالح ملت نجیب ایران را داشت در این مورد اخیر علاوه بر حفظ منافع ملت ایران و استیفای حق ملت ایران در واقع بعنوان مدافع تمدن ما متجلی شد (آفرین) شاهنشاه ایران پادشاه ایران در عین حمایت بیدریغ و قاطع از ملی که سرزمینهایشان بعلت تجاوزات مسلحانه و مداخلات نظامی مورد تجاوز قرار گرفته بیدریغ دفاع کردند و میفرمایند در کنار آن و شاید وسیعتر از آن از تمدن ها و علم ، از پیشرفت ، از تکنولوژی که میراث انسانها هست و متعلق بیک ملت یا ملل شرق و غرب فقط نیست مردانه دفاع کردند و این برای انسانیت مهم است (صحیح است) و شاید باین مناسبت است که بنام نه فقط یک نفر ایرانی بلکه بعنوان یک نفر صاحب نظر مسائل انشائاتی و روزنامه نگاری باین نکته از فرمایشات شاهنشاه که بخبرنگاران و روزنامه نگارانی که در مصاحبه مطبوعاتی شاهنشاه حضور داشتند ایشان اشاره بمسأله ای بنام شرافت مطبوعاتی فرمودند من باین نکته بیشتر تکیه میکنم شرافت مطبوعاتی نویسندگان و اعضای وسایل ارتباط جمعی در سطح جهانی بآنها حکم

میکند که آنها این مسأله را بگوش مصرف کننده نفت و بگوش جهانیان برسانند که در مشرق زمین آنچنان روحیه ای وجود دارد و آنچنان رهبری وجود دارد که بدون هیچگونه عقده حقارت از تمدن غرب دفاع میکند و توصیه میکند که ماده حیاتی صنایع باید در زمان صلح جریان پیدا کند تا این تمدن که میراث قرن ها تلاش انسانها است متوقف نماند این اهمیت دارد این شرافت مطبوعاتی که اشاره فرمودند برای این نیست که وضع ایران را روشن کند برای این است که بانسانهای سایر نقاط دنیا نوید بدهند که در این نقطه از جهان انسانهایی زندگی میکنند که از تمدن های بوجود آمده از طرف مردم آن طرف دنیا دفاع میکنند و این مسأله اهمیت دارد این مسأله ایست که برای انسانها باقی خواهد ماند جوانمردی جهانی ما ، انصاف و مروت در سطح بین المللی حکم میکند که این حقایق بگوش جهانیان برسد (احسن) من مثل آقای دکتر رهنوردی و هر ایرانی دیگر اعتقاد دارم که تمام افتخاراتی که شاهنشاه ایران میفرمایند متعلق بملت ایران است . من مثل آقای دکتر رهنوردی و همه همکاران عزیز و تمام ملت ایران که میدانند و میدانیم آنچه را که سیاست مستقل ملی نامگذاری کرده ایم پشتوانه آن علاقه و تصمیم و دفاع واقعی ملت ایران است (صحیح است - احسن) این ملت ایران است که سیاست مستقل ملی تبلور و تجسم میدهد و بآن زندگی و حیات میدهند این را میدانم آنها که با سیاست مستقل ملی ایران بهر صورتی که هست مخالفت دارند کسانی که با سیاست مستقل ملی ایران زمین ، با استقرار سیاست مستقل ملی در مشرق زمین مخالف هستند نامردانه میکوشند بین این پشتوانه حقیقی سیاستهای مستقل ملی و رهبران مدبر سیاست مستقل ملی جدائی بیندازند کوشش آنها این است که بهر ترتیب شده ملتها ندانند که جهات مشخصه و کاراکترهای واقعی سیاست مستقل ملی چیست و در غفلت بمانند ، آنها القای شبهه میکنند که آن ملتها نتوانند از این سیاست مستقل ملی و از این قدرت ملی شان دفاع کنند ولی من اینجا اعلام میکنم و باندازه وسع خود توصیه میکنم که این زندگی و شرافت ملت ایران است که پشتوانه و حافظ و نگهدارنده سیاست مستقل ملی ایران بوده و هست و خواهد بود (صحیح است - احسن) این زندگی ملت ماست که بهر

حال باید از سیاست مستقل ملی خود دفاع کند اگر نکند خدای نخواست یا گویا برزخ مخالفان و دشمنان سیاست مستقل ملی ایران میدانند که اگر از این سیاست دفاع نکند یا نسبت بآن بی تفاوت بماند لیاقت داشتن این سیاست و افتخارات را از دست خواهد داد و ملت ما چنین نیست ملتی است لایق ، ملتی است که میدانده شیارانه آگاهانه از این سیاست مستقل ملی بهر قیمت حتی بقیمت جان خود از آن حمایت خواهد کرد و دفاع خواهد کرد (صحیح است) اهمیت يك رهبر در ارزشیابی يك شرایط و امکانات ملی و حسن استفاده از آنهاست ولی درست موقعی که يك رهبر شرایط و امکانات ملی را شناخت و استفاده کرد بلافاصله شرایط و امکانات تازه ای بوجود میآید بعلت آن اقداماتی که شده است در این رهگذر از آن زمان این ملتها هستند که دیگر باید شرایط و امکانات تازه ای را که بر اثر آن رهبری بوجود میآید بشناسند این يك حکم منطقی است این يك حکم علمی است و يك حکم دیالکتیکی است با مداخله يك رهبر خوب و واقع بین در جریانها بلافاصله عوامل و شرایط و امکانات نو بوجود میآید که متقابلاً باید ملتها آن امکانات را بفهمند و از آن مانند مردمك چشم حمایت کنند این وظیفه ماست که بدانیم و میدانیم و این تکلیف اخلاکگران است که حداقل در عمل بآنها ثابت میکنیم و ثابت خواهیم کرد که پیوند ملت با این رهبر ناگسستی است . من صحبت از شرافت مطبوعاتی که شاهنشاه اشاره فرموده بودند کردم وظیفه خود میدانم از آنچه که مطبوعات ایران در حدود مقدورانشان در این زمینه انجام میدهند در اینجا قدردانی می کنم این را بحساب وابستگی قدیم من بحساب مطبوعات نگذارید بحساب این بگذارید که من هم مثل هر ایرانی ناچارم از این عناصر خدمتگزار قدردانی و تحسین و تجلیل کنم و در مقابل این توصیه را باید بکنم معاون وزارت اطلاعات تشریف بردند باید این توصیه را بکنم که این دستگاههای ارشاد کننده و راهنمایی کننده مطبوعات صریح تر بگویم وزارت اطلاعات است که این وظیفه خود را باید بهتر از این انجام دهند من صرف نظر از بعضی از اخبار و بعضی از گفتارها و بعضی مباحث که در رادیو و تلویزیون بعلت وجود تنی چند از

صاحب نظران و روشنفکران که معتقد با اصول سیاست مستقل ملی هستند میبشوم اگر از آن معدود گزارشهای خوب بگذریم متأسفانه فعالیتهای جالبی نمیبینیم که در این وزارتخانه شده باشد که درخور و شایسته این رهبری جهانی و این همه حسن تدبیر رهبر انقلابی ما بوده باشد این وظیفه دستگاههای ماست که این حقایق را بازگو کنند نه تنها بملت ایران و قشرهای ملت ایران چون در هرحال افراد و قشرهای ملت ایران باین ملت و این قومیت و این شاه پیوستگی دارند این را باید بعین توده ها و قشرهای ملت های دیگر ببریم تا مصرف کنندگان نفت در کشورهای دیگر و قضاوت کنندگان در کشورهای دیگر بدانند در اینجا یک رهبری بنفع صنایع و تمدن و تکنولوژی جهانی وجود دارد نه یک رهبری یا سلطنت و حکومت خودخواه محلی، و من خواهم میگویم از وزارت اطلاعات که یک مقدار بیشتر حمایت بکنند از مطبوعات و بیشتر آنها را در جریان بگذارند و بیشتر خبرنگاران را در جریان کارها بگذارند شاهنشاه همیشه توصیه فرمودند که حقایق و مسائل را در اختیار ملت ایران و احزاب بگذاریم اینها را باید واقع بینانه در اختیار مردم بگذارند تا مردم روشن شوند اینها یک مسائلی نیستند که وقتی گفته میشود بعضیها خوششان بیاید هر کس خیال میکند وظیفه خودش را خوب انجام میدهد بادلش میخواهد که گفته شود بخوبی انجام میدهد ولی آقا مسائل ملی مهمتر از اینها است که من در اینجا روی فرد تکیه بکنم ملاحظه میفرمائید در کمال واقع بینی شاید انصاف و بی طرفی عرض میکنم درست تری چند از روشنفکران و صاحب نظران که در رادیو و تلویزیون میبینیم که بحثهای خوب مینویسند و از آنها تشکر میکنیم ولی مطالبی هست که حتماً باید گفته شود بهر حال وقت هم گذشته است جناب آقای رئیس من از حسن نظر جنابعالی و سکوت حضرت عالی استفاده کردم نمیشود گفت سوء استفاده چون با ذکر این مسائل باید گفت حسن استفاده را کردم. بهر حال امیدوارم که بایک وضع بهتری این مسائل بنظر همه جهانیان برسد متشکرم (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - همکاران محترم در زمینه توفیقی که بر اثر رهبری داهیانه شاهنشاه آریامهر در زمینه نفت نصیب ملت ایران شده است حق مطلب را ادا فرمودند ولی بنظر من اهمیت این مسئله بحدی است که هر چه گفته شود باز هم ملت ایران و مجلس ایران سپاس و تشکری که باید تقدیم پیشگاه رهبر ایران بکنند از عهده برنیامده است آنچه امروز مابان توفیق یافته ایم نتیجه مبارزات نیم قرن ملت ایران است نتیجه مبارزاتی است که دوندل کامل از ۱۹۳۳ تا امروز دائماً در جهت تحقق منافع ملی و جلوگیری از تجاوزات بحقوق ملی ما مبارزه کرده اند مظهر کامل این دوندل سردودمان خاندان پهلوی اعلیحضرت رضاشاه کبیر و فرزند برومندش شاهنشاه آریامهر است (صحیح است) که در طول ۴۰ سال پرچم این مبارزه را پدربسر نسلی به نسل بعدی سپردند و امسال ما توفیق پیدا کردیم که به حاکمیت قاطع و کامل ملت ایران بر منافع نفتی و ذخایری که ودیعه الهی است و برای مائروت ملی است تحقق ببخشیم و این حاکمیت قطعی بما اجازه داد تا نسبت بسرمایه و منافع ملی خود تصمیم بگیریم و این تصمیم را در جهت منافع ملت جامعه عمل پیوشیم خوشبختانه می بینیم وقتی یک ملتی که از تمدنی ۲۵۰۰ ساله بهره مند هست ملتی که ریشه و سابقه تاریخی در دنیا دارد وقتی حاکمیت کامل بر منابع ملی خود پیدا می کند وقتی قدرت و تسلط کامل بر منابع ملی خودش پیدا می کند هیچوقت این قدرت و امکان را برخلاف منافع بشریت و انسانها بکار نمی برد (صحیح است) و این نشان دهنده فرهنگ و الاوتمدن و الای ملت ماست ما روزی که تسلط کامل بر منابع نفتی خود داریم و وقتی می بینیم دنیا باین انرژی نیاز منداست از حدود عدل و انصاف تجاوز نمی کنیم و در مقابل کسانی که وقتی احتیاج ملل ضعیف را می بینند بقیمت کالاهای خودشان باضعاف مضاعف اضافه می کنند و ما امروز بایک اثر نامطلوب از تورمی که آنها بمانحیل کرده اند در افزایش قیمت های بینیم آنچه امروز بر رهبری شاهنشاه نصیب ملت و دولت ایران شده است درآمدی است منطقی و معقول از این منبع ذیقیمت یا طلای سیاهی ملک طلق ایران است بنظر من همانطوریکه شاهنشاه بفرمودند بعد از این عنوان قیمت اعلام شده در دنیا چیزی

جز برای اغفال و گول زدن مردم مصرف کننده نیست قیمت نفت قیمتی است که بکشورهای صاحب نفت باید در موقع تحویل گرفتن در بندر بپردازند قیمتی که امروز ملت ایران و رهبر ملت ایران تعیین کرده اند که نه تنها منافع نفتی خودمان بلکه مثل همیشه منافع کشورهای همجوار و ملل مسلمان منطلقه خلیج فارس را در بر دارد، و قیمتی است منصفانه و قیمتی است که در مقابل آنچه مای خیریم ارزش این نیروی انرژی است ارزشی است منطقی و مطابق عدل و انصاف با این حال ملاحظه می کنید آنچه ما بدینا پیشنهاد کردیم و آنچه رهبر ما بدینا پیشنهاد فرمودند یک ضابطه معقول و منصفانه ای است بین قیمت ها، هر چه آنها گران بفرشند بر قیمت نفت افزوده خواهد شد، مادام که آنها کالاهای مصرفی و مورد نیاز ما را بقیمت ثابت بدهند نفت را بقیمت ثابت از ما تحویل خواهند گرفت. بنظر من آنچه می توانم در این فرصت کوتاه و این بحث لازم عرض کنم توصیه ای است بدولت و ملت ایران در جهت ضرورت صرفه جویی درباره این ماده حیاتی ذیقیمت روزگاری نفت ما را بایگان می بردند و ما هر چه از آن مصرف میکردیم ضرری نداشت ولی امروز نفت ما بقیمت واقعی خود در دنیا فروخته میشود و باید فروخته شود بنابر این ما باید بارزش واقعی آن بی ببریم و دولت باید بارزش واقعی این منبع ملی واقف باشد. ملت و دولت ایران باید در مصرف کالائی که امروز برای ما بقیمت حقیقی و واقعی نزدیک شده کمال صرفه جویی را منظور بکنند از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم در موقع طرح بودجه در این زمینه پیشنهادی تقدیم خواهیم کرد تا بتوانیم در صرفه جویی نفت، ما که صاحب نفت هستیم از این انرژی بیشتر استفاده کنیم و این سرمایه ذیقیمت را بجهت بهدر ندهیم و دور نریزم انشاء الله در آن تاریخ پیشنهاد مامورد موافقت قرار خواهد گرفت (احسن - احسن).

۳ - تصویب صورت جلسه قبل

نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه قبل نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق یک ماده بقانون مذکور و ابلاغ بدولت

نایب رئیس - وارد دستور میشویم گزارش کمیسیون

کار راجع به اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق یک ماده بقانون مذکور مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۲/۹/۲۸ با حضور آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۵۵۳۱۰ مورخ ۱۳۵۱/۱۲/۹ دولت راجع باصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق یک ماده بقانون مذکور را که قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا تغییراتی در آن بعمل آورده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحات مجلس سنا موافقت و لایحه را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق

یک ماده بقانون مذکور

ماده واحده - ماده ۵۹ قانون کار اصلاح و ماده

۵۹ مکرر و یک تبصره بقانون مذکور الحاق و تبصره ۶

الحاقی بماده ۱۰ قانون کار مصوب تیرماه ۱۳۴۴ لغو میشود:

الف - ماده ۵۹ - کارفرمایان متخلف از مقررات

فصل چهارم این قانون در هر مورد بتأدیه جزای نقدی

از پنجاه هزار و یک تا بیست هزار ریال محکوم خواهند شد.

کارفرمایانی که اطفال کمتر از دوازده سال را بکار

بگمارند بحد اکثر مجازات مزبور محکوم خواهند گردید.

ب - ماده ۵۹ مکرر - وزارت کار و امور

اجتماعی میتواند برای اتباع بیگانه که خدمات آنان

برای مدتی کمتر از سه ماه مورد احتیاج باشد پروانه کار

موقت صادر کند. شرائط و ترتیب صدور پروانه موقت

بموجب آئین نامه ای خواهد بود که وسیله وزارت کار

و امور اجتماعی تهیه و بتصویب هیئت وزیران برسد.

کارفرمایانی که اتباع بیگانه فاقد پروانه کار

معتبر را بکار بگمارند بحدس جنحه ای از ۶۱ روز تا یکسال و

جزای نقدی از ده هزار تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد.

تبصره - وزارت کار و امور اجتماعی میتواند

اخراج اتباع بیگانه را که بدون پروانه کار در کشور

بکار اشتغال و رزند از مراجع ذیصلاح درخواست و

همچنین ممنوعیت ورود مجدد آنان را بکشور تقاضا نماید.

ج - تبصره ۶ از تبصره های الحاقی بماده ۱۰ قانون کار مصوب تیرماه ۱۳۴۴ لغو میگردد .

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - علی اصغر قدردان
نایب رئیس - نسبت به گزارش کمیسیون کار نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به گزارش کمیسیون کار خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ می شود .

۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به انتقال شرکت سهامی بخش کودشیمیائی بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی و ابلاغ بدولت

نایب رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به انتقال شرکت سهامی بخش کود شیمیائی بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی مطرح است قرائت می شود .
(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام در جلسه ۲۵ آذرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۷۶۰۴ مورخ ۱۳۵۲/۴/۵ مربوط بانقلاب شرکت سهامی بخش کود شیمیائی بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی را که قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا تغییراتی در آن بعمل آورده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه مجلس سنا را عیناً تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

قانون انتقال شرکت سهامی بخش کودشیمیائی بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی

ماده ۱۰ واحده - از تاریخ تصویب این قانون بدولت اجازه داده میشود شرکت سهامی بخش کود شیمیائی متعلق بشرکت ملی نفت ایران را با کلیه تأسیسات و تجهیزات و اموال منقول و غیر منقول و تعهدات و مطالبات و دارائی و بدهی از شرکت ملی نفت ایران منتزع و بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی منتقل نماید و نمایندگی سهام با مجمع عمومی مرکب از وزیر کشاورزی و منابع طبیعی ، وزیر دارائی و وزیر تعاون

و امور و ستاها خواهد بود . ریاست مجمع بعهده وزیر کشاورزی و منابع طبیعی می باشد .

تبصره ۱۵ - انتخاب حسابرس شرکت (بازرس) به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب مجمع عمومی است .

تبصره ۲۵ - آن قسمت از سرمایه شرکت سهامی بخش کودشیمیائی که از منابع مالی شرکت ملی نفت ایران یا شرکت ملی پتروشیمی ایران تامین و در شرکت سرمایه گذاری شده است با قسط مساوی در پنج سال تا آخر برنامه پنجم بوسیله وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از اعتبارات عمرانی مربوط به بخش کشاورزی در وجه شرکت ملی پتروشیمی ایران پرداخت خواهد شد و مازاد بر آن که از طریق برنامه های عمرانی و سایر منابع تأمین گردیده بدون بازپرداخت بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی منتقل میشود .

تبصره ۳۵ - آن عده از کارکنان که قبل از تشکیل شرکت بخش کودشیمیائی در استخدام صنعت نفت بوده اند ظرف ۶ ماه مجدداً بخدمت صنعت نفت باز میگردند و در این مدت حقوق و مزایای را که دریافت می نموده اند کماکان از شرکت بخش دریافت می دارند .

در مورد آن عده از کارکنان که بعد از تشکیل شرکت سهامی بخش کودشیمیائی برای خدمت در این شرکت استخدام شده اند در خدمت شرکت بخش کود باقی خواهند ماند و تا تصویب اساسنامه جدید شرکت حقوق و مزایای خود را بمیزان فعلی دریافت خواهند کرد و پس از تصویب اساسنامه تابع مقررات استخدامی شرکتهای دولتی خواهند بود .

تبصره ۴- وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است باتوجه با احتیاجات کشاورزی مملکت و هدفهای برنامه های عمرانی بمنظور ایجاد هم آهنگی در امر تدارک و توزیع کود شیمیائی در يك سازمان اساسنامه شرکت مذکور را باتغییرات لازم ظرف یکسال تنظیم و تقدیم مجلس نماید که پس از تصویب کمیسیونهای کشاورزی و دارائی و استخدام مجلسین بموقع اجرا گذاشته شود تا موقعیکه اساسنامه جدید بتصویب کمیسیونهای فوق الذکر نرسیده است رئیس مجمع عمومی نسبت باداره امور

شرکت بر مبنای مقررات اساسنامه فعلی با رعایت مفاد این قانون اقدام خواهد کرد .

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایر زاده

گزارش از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه ۲۷ آذرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بانقلاب شرکت سهامی بخش کود شیمیائی بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی را مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مهندس نظمی

گزارش از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۹ آذرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بانقلاب شرکت سهامی بخش کود شیمیائی بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور استخدام رادر این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

نایب رئیس - نسبت به گزارش کمیسیونها نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به گزارش کمیسیونها خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه بدولت ابلاغ می شود .

۶- طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون محاسبات راجع به متمم بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی و ابلاغ بکارپردازی مجلس شورای ملی و دولت

نایب رئیس - گزارش يك شوری متمم بودجه سال

۱۳۵۲ مجلس شورای ملی مطرح است قرائت می شود .
(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون محاسبات بمجلس شورای ملی
کمیسیون محاسبات در جلسه روز سه شنبه ۲۷ آذرماه ۱۳۵۲ با حضور آقایان کارپردازان متمم بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی را که بشماره ۹۵۴ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد .
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

متمم بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی

ماده ۱۰ واحده - بکار پردازی مجلس شورای ملی اجازه داده میشود برای تأمین کسری هزینه های پرسنلی مجلس شورای ملی در سال ۱۳۵۲ مبلغ ۹۰۰۰۰۰۰۰ ریال و بمنظور خرید اراضی و خانه های قسمت شرقی مجلس شورای ملی و سایر هزینه های تأسیساتی و تجهیزاتی مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال با تصویب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برساند .

مخبر کمیسیون محاسبات - سعید پدرامی

نایب رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی می شود .

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی و آقای پور بابائی ، اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد) .

آقایان : - سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرندي - مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - دکتر سعید - دکتر المونی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک الفضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی -

دکتر قهرمان مافی - دکتر پروتو اعظم - دکتر کفائی - شاهنده -
دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمدرولی قراچورلو -
مجدد - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - پزشکی -
مهندس معینی زند - رضوی - اخلاقی - دکتر انوشیروانی -
اسعد رزم آرا - دکتر امامی خوئی - بختیاری پور - دکتر
صفائی صدقیانی زاده - دکتر شمس - دکتر گایگیک هواکیمیان
دکتر معظمی - نیکپور - دکتر اعتمادی - دیهم - انشاء - فهیمی -
دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - تیمسار
همايونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علمی - مهندس
فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس
احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی -
پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - خانم آصف زاده -
احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی -
دکتر پنهانی - پسیان - پروین - دکتر بیگری - دکتر بهزادی -
نیک روش - محدث زاده - اولیاء - بدر صالحیان -
دکتر یحیی بهبهانی - جهانشاهی - جندقی - مهاجرانی -
دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمیعی - دکتر موثقی -
شیخ الاسلامی - غلامرضا بهادری - دکتر امین -
دکتر صالحی - معیری - حیدر صائبی - امیر احمدی -
بوداغ زاده - پور بردباری - بدرخانی - دکتر بازرگانی -
پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان -
دکتر پیر - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر
جزایری - جعفری - مهندس جلالی - تیمسار حکیمی -
حیدری - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - کسرائی -
خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیاموسوی ماکوئی -
ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب
بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برادر - مهندس
بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت
یزدی - تزده - دکتر موسوی - پرویزی - بختیارها -
امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی -
دکتر آزاد - اکبر - محمد علی آموزگار - خزیمه -
مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید -
داروئی - دشتی - احمدی - دکتر منتظری - دکتر راد
دکتر رشیدیاسمی - دولو - ادیب سمیعی - مهندس اربابی -
دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی -
خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد -

دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمدزاده
دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر - رامبد - فخر
طباطبائی - ظفر - طباطبائی دینا - عبدالحسین طباطبائی
صادقی - شیخ رضائی - کریم بخش سعیدی - ساگینیان - کشفی -
دکتر رئیس - ضیاء رضوی - رهبر - نامور - دکتر نصیری
دکتر نایی - دکتر ناوی - ناروئی - میرافضل - مهدوی
اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - فرنود - مهندس فرخ
فتوحی - غضنفری - دکتر عسگری - عزیز مرادی - علی طباطبائی
طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر
محققی - نجد شیبانی - اسمعیل خزیمه - فرهادپور -
قاضی زاده - قدردان - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم -
سعیدوزیری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - اکبر مسعودی
مظاهری - مظهري - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیري -
پوربابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی -
مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا
خانم دکتر گرگانی - عبدالهادی آقاییان - عبدالعباس
طرفی - دکتر بوذرجمهر مهر .

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر

اعلام گردید)

آراء موافق ۲۲۷ رأی .

نایب رئیس - لایحه با ۲۲۷ رأی موافق بانفاق

آراء تصویب شد برای اجرا بکارپردازی مجلس شورای ملی
و برای اطلاع بدولت ابلاغ میشود .

موافقین - آقایان:

پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری
جعفری - مهندس جلالی - تیمسار حکیمی - حیدری -
مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - کسرائی - خانم
دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی -
ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی
دکتر سعید بهادری - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر
فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تزده - دکتر
موسوی - پرویزی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی -
دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمد علی آموزگار -
مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید - داروئی -
دشتی - احمدی - دکتر منتظری - دکتر راد - دکتر رشید
یاسمی - دولو - ادیب سمیعی - مهندس اربابی -

دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر
سرخوش - سعادت - سعادت فرد - سجادی - دکتر غنی -
کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرندی - مهندس
فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه -
دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی
برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره
سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین
ملك افضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان -
اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پرتو
اعظم - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس
جلالی نوری - محمدرولی قراچورلو - مجلد دکتر متین
کیوان - عباس میرزائی - پزشکی - مهندس معینی زند
رضوی - اخلاقی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا -
دکتر امامی خوئی - بختیاری پور - دکتر صفائی -
صدقیانی زاده - دکتر شمس - دکتر گایگیک هواکیمیان
دکتر معظمی - نیکپور - دکتر اعتمادی - دیهم - انشاء - فهیمی
دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر
صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر -
رامبد فخر طباطبائی - ظفر - طباطبائی دینا - عبدالحسین
طباطبائی - صادقی - شیخ رضائی - کریم بخش سعیدی
ساگینیان - کشفی - دکتر رئیس - ضیاء رضوی - رهبر
نامور - دکتر نصیری - دکتر نایی - دکتر ناوی - ناروئی
- میرافضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی
فرنود - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسگری -
عزیز مرادی - علی طباطبائی - طلوعی - خانم دکتر صنیع -
دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجد شیبانی - اسمعیل
خزیمه - فرهادپور - قاضی زاده - قدردان - مهندس نصر
دکتر لقمان ادهم - سعیدوزیری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا -
اکبر مسعودی - مظاهری - مظهري - مهندس عبدالحمید
معینی - دکتر وزیري - پوربابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر
خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی -
زعفرانلو - خانم بزرگنیا - خانم دکتر مهین دخت گرگانی
عبدالهادی آقاییان - عبدالعباس طرفی - دکتر بوذرجمهر مهر -
دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - تیمسار
همايونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علمی - مهندس
فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس

۷- طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون
محاسبات راجع به تفریغ بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس
شورای ملی و ابلاغ بکارپردازی مجلس شورای ملی
ودولت

نایب رئیس - گزارش يك شوری کمیسیون
محاسبات راجع به تفریغ بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس
شورای ملی مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون محاسبات بمجلس شورای ملی
کمیسیون محاسبات در جلسه ۲۷ آذرماه ۱۳۵۲ با
حضور آقایان کار پردازان تفریغ بودجه سال ۱۳۵۱ را
که بشماره ۸۶۰ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و
بشرح زیر تصویب کرد .
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد .

تفریغ بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس شورای ملی

ماده واحده - تفریغ بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس
شورای ملی بموجب صورت ضمیمه بمبلغ پانصد و هشتاد
و پنج میلیون (۵۸۵۰۰۰۰۰۰) ریال تصویب میشود .

مخبر کمیسیون محاسبات - سعید پدرامی

تفریح بودجه سال ۱۳۵۱ مجلس شورای ملی

عنوان	هزینه ها	جمع بودجه سال ۱۳۵۱
دریافتی از وزارت دارائی طبق ماده ۱ بودجه سال ۱۳۵۱		۴۳۵۰۰۰۰۰۰
دریافتی از وزارت دارائی طبق ماده ۲ بودجه سال ۱۳۵۱		۵۰۰۰۰۰۰۰
دریافتی از وزارت دارائی طبق ماده واحده متمم بودجه سال ۱۳۵۱		۱۰۰۰۰۰۰۰۰
هزینه های پرسنلی	۳۹۰۰۵۶۲۳۰	
هزینه های اداری	۳۸۰۹۲۳۵۷	
تجهیزات و خریدخانه	۱۵۶۸۵۱۴۱۳	
	۵۸۵۰۰۰۰۰۰	۵۸۵۰۰۰۰۰۰

نایب رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی و آقای پوربابائی) اعلام شد و در محل نطق و اخذ رأی بعمل آمد.

آقایان:

سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرندی - مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پروتو اعظم - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری -

ظفر - طباطبائی دیبا - عبدالحسین طباطبائی - صادقی - شیخ - رضائی - کریم بخش سعیدی - ساگینیان - کشفی - دکتر رئیس - ضیاء رضوی - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر نایبی - دکتر ناوی - ناروئی - میرافضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - فرزند - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسگری - عزیزمرادی - علی طباطبائی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجد شبیانی - اسمعیل خزیمه - فرهاد پور - قاضی زاده - قدردان - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - اکبر مسعودی - مظاهری - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیر - پوربابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگ نیا - عبدالهادی آقاییان - عبدالعباس طرفی - دکتر بوذرجمهر مهر - خانم دکتر مهین دخت گرگانی.

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید).

آراء موافق: ۲۲۷ رأی.

نایب رئیس - لایحه با ۲۲۷ رأی موافق با اتفاق آراء تصویب شد و بکارپردازی مجلس شورای ملی و دولت ابلاغ میشود.

موافقین - آقایان:

دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علمی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش - محدث زاده - اولیاء - بدر صالحیان - دکتر یحیی بهبهانی - جهانشاهی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمعی - دکتر موثقی - شیخ الاسلامی - غلامرضا بهادری - دکتر امین - دکتر صالحی - معیری - حیدر صائبی - امیراحمدی - بوداغ زاده - پوربردباری - بدرخان - دکتر بازرگانی - پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان - دکتر

پیر - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - تیمسار حکیمی - حیدری - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تژده - دکتر موسوی - پرویزی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد اکبر - محمدعلی آموزگار - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید - داروئی - دشتی - احمدی - دکتر منتظری - دکتر راد - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد - دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - جی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر - رامبد - فخر طباطبائی - ظفر - طباطبائی دیبا - عبدالحسین طباطبائی - صادقی - شیخ رضائی - کریم بخش سعیدی - ساگینیان - کشفی - دکتر رئیس - ضیاء رضوی - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر نایبی - دکتر ناوی - ناروئی - میرافضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - فرزند - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسگری - عزیزمرادی - علی طباطبائی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجد شبیانی - اسمعیل خزیمه - فرهاد پور - قاضی زاده - قدردان - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - اکبر مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیر - پوربابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگ نیا - خانم دکتر گرگانی - عبدالهادی آقاییان - عبدالعباس طرفی - دکتر بوذرجمهر مهر - سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - مرندی - مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پروتو اعظم - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری -

دکتر فروزین - ملک افصلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پرتو اعظم - دکتر کفائی - شاهده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمد ولی قراچولر - مجد - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - پزشکی - مهندس معینی زند - رضوی - اخلاقی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - دکتر امامی خوئی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر شمس - دکتر گانگیگ هواکیمیان - دکتر معظمی - نیک پور - دکتر اعتمادی دهبیم - انشاء - فهیمی .

۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به واگذاری چهل هکتار از اراضی ملی شده بسازمان آب و فاضلاب اصفهان و ارسال بمجلس سنا

نایب رئیس - گزارش شور دوم واگذاری چهل هکتار از اراضی ملی شده بسازمان آب و فاضلاب اصفهان مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه چهارشنبه ۱۳۵۲/۹/۲۸ با حضور آقایان دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی و دکتر همایونفر معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی لایحه واگذاری چهل هکتار از اراضی ملی شده بسازمان آب و فاضلاب اصفهان را که گزارش شور اول آن بشماره ۹۴۳ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهاد رسیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون واگذاری چهل هکتار از اراضی ملی شده بسازمان آب و فاضلاب اصفهان

ماده ۱۰ حده - بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی اجازه داده میشود چهل هکتار از اراضی ملی شده مجاور تصفیه خانه کنونی فاضلاب اصفهان را برای ایجاد تصفیه خانه جدید فاضلاب و تأسیسات و ساختمانهای

وابسته بان بطور رایگان بسازمان آب و فاضلاب اصفهان بارعایت سایر مقررات مربوط واگذار نماید .

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است آقای حکمت یزدی بفرمائید .

حکمت یزدی - عرض کنم این ماده واحده بصورت تبصره ۱۸ در قانون بودجه سال ۵۳ آورده شده بود . بنده تعجب می کنم دولتی که اکثریت دارد ، دولتی که عده وعده دارد ، دولتی که اداره تفتیح قوانین دارد ، چرا بایستی موضوعی که اصلاً ارتباطی باقانون بودجه ندارد ، در ماده واحده مربوط به بودجه بگنجانند من نفهمیدم که نمایندگان محترم وبخصوص کمیسیون دارائی ماده واحده را از کجا تهیه کردند و بجای تبصره ۱۸ گذاشته اند و در آئین نامه مربوط به مجلس مواد ۹۲-۹۳ و ۹۴ ، که حتماً در اختیار آقایان هست ملاحظه میفرمایند ، می گوید دولت لویجی را که می آورد بایستی در مقدمه ذکر کند که چرا و به چه مناسبت این لایحه را می آورد ؟ یعنی شأن نزول این لایحه چیست ؟ بنده از همه آقایان می پرسم در مقدمه شما دیدید که چرا می خواهند اراضی کشاورزی را به فاضلاب اصفهان بدهند ؟ آیا اطلاع دارید که چه امری موجب شده است که تبصره ای را بیاورند و بعد به صورت ماده واحده در بیاورند ؟ من می پرسم که عنوان ماده واحده را چه کسی به آن داد ؟

من نفهمیدم اصل تفکیک را چه کسی مجاز کرده است ؟ اگر به این نظامنامه ما احترام نگذاریم و اصول آن را رعایت نکنیم ، با اینکه این لایحه يك امر خیلی عادی است و هیچکس با مفاد آن مخالف نیست که این اراضی واگذار بشود . اما از لحاظ اصول این غمض عینها ، این خلاف آئین نامه ها موجب میشود که کم کم رخنه بکند تا اصول رعایت نشود . اگر این نظام نامه مورد احترام نمایندگان محترم اکثریت هست چرا به مفادش عمل نمی کنند ؟ دولت موظف است طبق نظام نامه مجلس عمل کند . این لایحه ای که بصورت تبصره در قانون بودجه آورده شده ، در موقع خودش عرض خواهم کرد آن تبصره هائی که بصورت تبصره

مالیاتی در قانون بودجه آوردند و بعد تفکیک کردند . بهر حال چون رعایت مواد مربوط به نظامنامه در این لایحه نشده است متأسفانه نمایندگان فراکسیون حزب مردم با کمال علاقه ای که داشتند تا رأی موافق به این لایحه بدهند ، بعلت عدم رعایت نظامنامه مجبورند به آن رأی ممتنع بدهند . عرض دیگری ندارم .

نایب رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید .

دکتر الموتی - تصور می کنم در جلسه قبل جناب آقای حکمت یزدی وقتی این موضوع مطرح شد یا تشریف نداشتند یا نمی دانم چه شده است که بعرضشان نرسیده است . طبق نظامنامه مجلس ، دولت در لایحه متمم بودجه از این نوع پیشنهادات می تواند بمجلس تقدیم کند . لایحه ای که امسال بمجلس تقدیم شد چون متمم بودجه و لایحه بودجه ۱۳۵۳ کل کشور توأم بود ، بهمین علت حتی دولت قبل از تقدیم لایحه از مقام معظم ریاست مجلس سؤال کرد که امکان پذیر هست اینچنین مواد در لایحه بودجه باشد . با مراجعه بسوابق امر و نظامنامه مجلس شورای ملی و سنت پارلمانی در متمم بودجه این امکان بود از اینجهت بدولت چنین اجازه ای داده شد پس از تقدیم لایحه از طرف دولت هم باجناب آقای رئیس مجلس صحبت شد و هم بادولت صحبت شد صحیح است که لایحه متمم بودجه و لایحه بودجه ۵۳ توأماً بمجلس داده شده ولی نظر باینکه بعضی از این مواد که بصورت تبصره بود باید دوشوری باشد وقتی بکمیسیون بودجه ارجاع شد معهداً کمیسیون بودجه مواد غیر بودجه ای را که دولت میتواند ضمن متمم بودجه تقدیم کند تفکیک کرد و بکمیسیونهای مربوط فرستاد . از جمله این ماده واحده است که رفت بکمیسیون مربوط خودش با توجه باینکه دولت میتواند در متمم بودجه این قبیل مواد را تقدیم کند کار خلافی انجام نشده است . من فکر میکنم که اگر ما معتقدیم که تصویب چنین لایحه ای برای مملکت لازم است و سنت پارلمانی بما اجازه میدهد که يك کار خوب را تأیید بکنیم نباید يك مسائلی را بیائیم عنوان کنیم و از دادن رأی بچنین لایحه ای امتناع کنیم (صحیح است) بنده خدمتان عرض کردم اگر متمم بودجه نبود و صرفاً بودجه سال ۱۳۵۳

بود براساس نظامنامه مجلس چنین حقی دولت نداشت ولی چنین متمم بودجه و بودجه سال ۱۳۵۳ توأماً بمجلس داده شده است ، این لایحه ضمیمه اش بود و کمیسیون بودجه و کمیسیونهای دیگر و خود مجلس این حق را دارد که موادی را از يك لایحه ای تفکیک کند و بکمیسیون بفرستد و این کار را هم کرده و از نظر سنت پارلمانی و نظامنامه مجلس کار خلافی انجام نشده است از اینجهت خواستم برای روشن شدن موضوع مطالبی عرض کرده باشم . نایب رئیس - آقای مهندس صائبی فرمائید .

مهندس صائبی - ضمن تأیید این لایحه که یکی از لوايح خوب و مفید دولت است باستحضار میرساند زمینی که بموجب این لایحه تقاضای واگذاری آن شده از زمینهای منابع ملی شده است . البته استحضار دارم بچگونگی و مراتع و اراضی جنگلی بموجب اصل اول انقلاب ملی اعلام و تصویب گردیده و بموجب این لایحه از اراضی منابع ملی شده تقاضا شده که واگذار شود . در متن لایحه و عنوان آن نوشته شده از اراضی ملی شده واگذار شود . اینجانب در شور اول پیشنهاد دادم که در عنوان و متن لایحه این اصلاح بعمل آید که مشخص باشد این اراضی از منابع ملی شده واگذار شود و تقاضا دارم این اصلاح در لایحه بشود .

نایب رئیس - آقای مهندس صائبی در شور اول لایحه این پیشنهاد را کرده بودید در کمیسیون هم مطرح شد ، بهر حال پیشنهاد سابق ایشان قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه واگذاری چهل هکتار از اراضی منابع ملی شده بسازمان آب و فاضلاب اصفهان پیشنهاد میشود در عنوان و متن لایحه پس از جمله اراضی جمله منابع اضافه شود .

باتقدیم احترام - حسن صائبی

نایب رئیس - این يك اصلاح عبارتی است ، بجای اراضی ملی شده منابع ملی شده گذاشته میشود دولت نظری ندارد ؟ (نمایندگان - موافقیم) رأی می گیریم باین اصلاح خانمها و آقایانیکه موافقت بخواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در کلیات آخر نظری

نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی «مهندس صائبی» اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد).

آقایان: سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم

جهانبانی - دکتر ضیائی - مرتندی - مهندس فروهر - دکتر

خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - دکتر سعید - دکتر

الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی

کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس

سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین

آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر

قهرمان - مافی - دکتر پروتو اعظم - دکتر کفائی - شاهنده -

دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمدولی قراچورلو -

مجدد - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - پزشکی - مهندس

معینی زند - رضوی - اخلاقی - دکتر انوشیروانی - اسعد

رزم آرا - دکتر امامی خوئی - بختیاری پور - دکتر صفائی

صدقیانی زاده - دکتر شمس - دکتر گناگیک هواکیمیان

دکتر معظمی - نیک پور - دکتر اعتمادی - دیهم -

انشاء - فهیمی - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی

تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علمی -

مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس

احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی

پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - خانم آصف زاده -

احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی -

پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش

محدث زاده - اولیاء - بدر صالحیان - دکتر یحیی

بهبهانی - جهانشاهی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی -

خانم ابتهاج سمعی - دکتر موثقی - شیخ الاسلامی

غلامرضا بهادری - دکتر امین - دکتر صالحی - معیری -

حیدر صائبی - امیر احمدی - بوداغ زاده - پوربردباری

بدرخانی - دکتر بازرگانی - پیرزاده - اوحدی -

اسلامی نیا - دکتر اسکویان - دکتر پیر - پیمان -

دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری -

مهندس جلالی - تیمسار حکیمی - حیدری - مهندس کیا -

جوانشیر - فروتن - کسرائی - خانم دولتشاهی - خانم صفی نیا -

موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی -

جعفری - مهندس جلالی - تیمسار حکیمی - حیدری -

مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی -

خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس

عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری -

دکتر برادر - مهندس بدیعی - مهندس خسروی - تیمسار

خطیب شهیدی - خورشید - داروئی - دشتی - احمدی -

دکتر منتظری - دکتر راد - دکتر رشید یاسمی - دولو -

ادیب سمعی - مهندس اربابی - دکتر زهرائی - دکتر

رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد

دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر

صمد زاده - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر - دکتر

نصیری - دکتر نابی - دکتر ناوی - ناروئی - میرافضل - مهدوی

اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - فرزند مهندس فرخ - فتوحی

غضنفری - دکتر عسگری - عزیزمرادی - علی طباطبائی -

طلوعی - خانم دکتر صنیع - قاضی زاده - قدردان -

مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - دکتر

مرتضوی - دکتر وفا - اکبر مسعودی - مظاهری - مظهری -

مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پوربابائی -

دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی -

مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگ نیا - خانم دکتر

گرگانی - عبدالهادی آقایان - عبدالباس طرفی - دکتر

بوذرجمهر مهر - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی -

شهرستانی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر

علمی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس

احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی -

پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - خانم آصف زاده -

احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی -

پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش -

محدث زاده - اولیاء - بدر صالحیان - دکتر یحیی بهبهانی -

جهانشاهی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم

ابتهاج سمعی - دکتر موثقی - شیخ الاسلامی - غلامرضا

بهادری - دکتر امین - دکتر صالحی - معیری - حیدر

صائبی - امیر احمدی - بوداغ زاده - پوربردباری -

بدرخانی - دکتر بازرگانی - پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا -

دکتر اسکویان - دکتر پیر - سجادی - دکتر غنی -

کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرتندی -

مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر یزدان

پناه - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس

علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره

سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین -

ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان -

اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر پرتو

اعظم - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس

جلالی نوری - محمد ولی قراچورلو - مجد - دکتر متین

کیوان - عباس میرزائی - پزشکی - مهندس معینی زند -

رضوی - اخلاقی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا -

دکتر امامی خوئی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی

زاده - دکتر شمس - دکتر گناگیک هواکیمیان - دکتر

معظمی - نیک پور - دکتر اعتمادی - دیهم - انشاء -

فهیمی .

ممتنعین - آقایان:

زهتاب فرد - حکمت یزدی - زوده - دکتر موسوی -

پرویزی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی -

اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمدعلی

آموزگار - فرهادپور - اسماعیل خزیمه - نجد شیبانی -

دکتر محقق - دکتر سعید حکمت - نامور - رهبر -

ضیاء رضوی - دکتر رئیس - کشفی - ساگینیان - دکتر

صدر - کریم بخش سعیدی - شیخ رضائی - صادقی -

عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دبیا - ظفر - فخر طباطبائی

رامبد .

۹ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام

وسازمانهای اداری راجع بتبدیل ثبت احوال کل

کشور سازمان ثبت احوال کشور

نایب رئیس - گزارش شور اول بتبدیل ثبت احوال

کل کشور سازمان ثبت احوال کشور مطرح است قرائت

میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام

وسازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام وسازمانهای اداری در

جلسه ۱۷ آذرماه ۱۳۵۲ با حضور خانم صوفی معاون

وزارت کشور لایحه شماره ۶۶۷۸ مورخ ۱۳۵۲/۹/۶

دولت راجع بتبدیل ثبت احوال کل کشور سازمان ثبت

آراء موافق ۱۹۵ رأی

آراء ممتنع ۳۲ رأی

نایب رئیس - لایحه با ۱۹۵ رأی موافق و ۳۲ رأی

ممتنع تصویب شد . برای تصویب مجلس سنا فرستاده

میشود .

اسامی موافقین - آقایان:

پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری -

احوال کشور را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۹/۶ تقدیم وبشماره ۹۲۷ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تبدیل ثبت احوال کل کشور سازمان ثبت احوال کشور

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون عنوان ثبت احوال کل کشور سازمان ثبت احوال کشور تبدیل می شود.

تبصره ۱ - سازمان ثبت احوال کشور وابسته بوزارت کشور است و رئیس آن سمت معاونت وزارت کشور خواهد داشت.

تبصره ۲ - وزارت کشور مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تشکیلات و پستهای سازمانی ثبت احوال کشور را برای تأیید بسازمان امور اداری و استخدامی کشور پیشنهاد کند.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضاییزاده

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۲۶ آذر ماه ۱۳۵۲ با حضور خانم صوفی معاون وزارت کشور لایحه دولت راجع به تبدیل ثبت احوال کل کشور سازمان ثبت احوال کشور را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - سید رضاسجادی

نایب رئیس - کلیات اول لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) یورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر بعنوان تبصره

۳ به لایحه قانون تبدیل ثبت احوال کل کشور به سازمان ثبت احوال اضافه شود.

تبصره ۳ - بهنگام اجرای مرحله دوم در مورد

کارمندان سازمان ثبت احوال مشاعلی که روز اول مهر

ماه ۵۲ داشته اند و در تشکیلات جدید بعنوان پست های

ثابت سازمانی تازه شناخته میشوند ملاک عمل قرار خواهد

گرفت و قرار گرفتن آنها در پست های جدید ثابت

سازمانی برکنار از ضوابط جدید و بر مبنای رویه قبل از

مهرماه ۵۲ خواهد بود.

با احترام - علی اصغر مظهری

نایب رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم

به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع

به اصلاح ماده ۱۰ قانون گذرنامه

نایب رئیس - گزارش شور اول اصلاح ماده ۱۰

قانون گذرنامه مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه روز دوشنبه ۲۶ آذرماه

۱۳۵۲ با حضور خانم صوفی معاون پارلمانی وزارت

کشور لایحه شماره ۶۷۳۷۴ مورخ ۱۳/۹/۱۳ دولت

راجع به اصلاح ماده ۱۰ قانون گذرنامه را که در جلسه

سه شنبه ۱۳/۹/۱۳ تقدیم وبشماره ۹۴۲ چاپ گردیده

مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی

تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده ۱۰ قانون گذرنامه

ماده واحده - بند ۳ ماده ۱۰ بشرح زیر اصلاح

میشود:

بند ۳ - رئیس ستاد بزرگ ارتشتاران - ندیمه

علیاحضرت شهبانوی ایران - رئیس سازمان برنامه و

بودجه - رئیس و دادستان دیوانعالی کشور - رئیس کل

تشریفات شاهنشاهی - رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی -

رئیس دفتر مخصوص علیاحضرت شهبانوی ایران -

رئیس بانک مرکزی - رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل

شرکت ملی نفت ایران و همسران آنها.

مخبر کمیسیون کشور - رضاسجادی

گزارش شورای اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه دوشنبه ۲۶/۹/۱۳۵۲

باحضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح ماده ۱۰ قانون

گذرنامه را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون

کشور را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم

میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس

نایب رئیس - کلیات لایحه مطرح است. آقای

رامبد بفرمائید.

وامبد - بنده راجع به موضوعی که پیرامون این

لایحه خواهد بود، لازم میدانم نسبت بمطالب جناب

آقای دکتر الموتی در توضیحات قبلی که فرمودند، پاسخ

عرض کنم و در این لایحه و لایحه قبلی که مربوط میشد

بمتمم بودجه و هر لایحه دیگری که در هر مورد دولت متکی

با اکثریت قاطع در مجلس شورای ملی باشد باید لوایح

مربوط بموضوع و در صورت موضوعات جداگانه لوایح

جداگانه داده بشود و مطلقاً ارتباط دادن مسایل نامربوط

بیکدیگر بانگاه داشتن اکثریت قوی در مجلس از طرف

دولت قابل قبول نیست و برای یادآوری این اصل واجب

الرعایه ماده ۹۱ آئیننامه داخلی مجلس را قرائت میکنم

و میدانیم اگر لوایحی خلاف این آئیننامه تصویب بشود

قاعدتاً اعتبار قانونی نمی تواند داشته باشد و عبارت

آئیننامه چنین است: لوایح قانونی که از طرف دولت به

مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود باید دارای موادی متناسب

با اصل موضوع باشد و دلایل لزوم آن در مقدمه لایحه،

بطور وضوح درج و عنوان قانون نیز در آن معین شده باشد و الی

آخر... لذا عنوان قانون متمم بودجه یعنی تغییر ارقامی در

درآمد و هزینه نه دادن زمین از منابع ملی بفاصلاب شهر قروه یا

اصفهان، هرگاه لایحه ای دارای چند ماده یا ماده واحده

مشتمل بر اجزائی باشد باید ارتباط و تناسب کامل با

اصل موضوع محفوظ و عنوان لایحه قانونی داشته باشد.

در غیر اینصورت باید برای هر موضوعی لایحه جداگانه

تنظیم و با ذکر دلایل تقدیم مجلس شورای ملی بشود. اگر

شما در امر بودجه بگوئید تمام مسائل مملکت مربوط

ببودجه میشود این صحیح نیست زیرا فقط در آمد

هزینه مملکت که بصورت لایحه بودجه و تغییر این ارقام

است که بصورت متمم یا تصحیح می آید پس برای همیشه

باید قبول کنیم که تبصره غیر بودجه ای ضمیمه لایحه بودجه

صحیح و قابل طرح و تصویب نیست و اما راجع بلایحه

مورد طرح یعنی موضوع گذرنامه سیاسی در مقدمه

صحبت اشاره کردم که تشریفات قانون گذاری چنین است

که مطابق آئیننامه داخلی مجلس باید عمل نمائیم در این آئیننامه

مقرر گردیده که در مقدمه هر لایحه بطور وضوح دلایل تقدیم آن

لایحه را دولت باید بتفصیل توضیح بدهد و اما در این لایحه عین

عبارت مقدمه و توضیحات دولت که حضورتان قرائت میکنم

چنین است: جناب آقای رئیس مجلس، بمنظور تکمیل مقامات

مذکور در بند ۳ ماده ۱۰ قانون گذرنامه لایحه پیوست

تقدیم میگردد و تقاضای تصویب آنرا دارد اکنون من از

همکاران می پرسم آیا شماعبارت بمنظور تکمیل فهرست

ماده ۳ قانع هستید که برای طرح لایحه کافیت و از طرف

دیگر از دولت می پرسم که آیا یک احتیاجات مملکتی،

یک مصالح عالی ملی، حل یک بحران بین المللی همه آنقدر

از دید دولت اهمیت ندارد که در این اوضاع و احوال

حاضر بحران انرژی در دنیا، سیر صعودی قیمتها، بالا

رفتن روزانه قیمت نفت و اهمیتی که در اقتصاد و سر نوشت

مملکت ما خواهد داشت، هیچیک از اینها باندازه تکمیل

فهرست ماده ۳ توجه و دقت دولت را در این برهه از زمان

جلب نکرده بود که لازم دانستند که این يك مطلب تأخیر نشود

و اما وقتی در اصل قانون بند ۳ ماده ۱۰ قانون و اصلاحیه

پیشنهادی دولت را میخوانم و تطبیق میکنم ملاحظه میکنید

که فقط عناوین بعضی مقامات اصلاح شده است مثلاً

احتمالاً عنوان رئیس بانک مرکزی عبارت رئیس کل

بانک مرکزی اصلاح شده است، لذا در این وضعیت

خاص مملکت که تمام توجه ما باید برای ترقی و تعالی و

عظمت کشور و استفاده بیشتر از این بودجه صد هزار میلیون

تومانی مملکت که دوروز دیگر در جلسه طرح میشود صرف وقت برای این قبیل اصلاحات بهیچوجه صحیح نیست و اما از این موضوع بگذریم اگر بقیه مطالب و بندهای ماده ده توجه بکنیم، ملاحظه میکنید باوجود فرمایشات صریح وقاطع شاهنشاه، ضوابط باید اساس تصمیمات باشد نه روابط معاهداندهای دیگر ماده ده مزبور حاکی از این موضوع است که چون لایحه را وزارت امور خارجه تنظیم کرده تمام کسانی که بترتیبی مربوط بان وزارتخانه هستند بسایر مقامات عالیترتبه مقدم شمرده اند و جناب آقای الموتی میدانم که شما در بسیاری از مطالب برخلاف میل باطنی خودتان فقط و فقط برای انجام وظیفه سیاسی باید از بی رویه گی دولت دفاع کنید و در باطن بامن هم عقیده هستید (دکتر الموتی - خیر) زیرا هر ایرانی شاهدوست وطن پرست جز مصالح مملکت و ملت و خدمت به شاهنشاه چیز دیگری را نباید در نظر داشته باشد (همینطور هم هست) (دکتر ناوی - آقای رامبد همه ملت شاه پرست هستند و وطن پرست و مایل بودم اصلاح بفرمائید) (دکتر الموتی - از طرف بنده صحبت نفرمائید) لذا در این بندهای ماده ده چنین است که مثلاً اگر شخصی دوروز در یک نقطه پرت بی اهمیتی سفیر بوده حالاً هم دیگر سفیر نیست چون مربوط به وزارت امور خارجه میشود صلاحیت گرفتن گذرنامه سیاسی بسبب دو روز سفارت را دارد ولی اگر کسی درسی سال دوران خدمت مقدس مشاغل و مصدر خدمات بزرگی بوده طبق این بندها ممکن است صلاحیت نداشته باشد امروز رئیس سازمان برنامه و بودجه حق گرفتن گذرنامه سیاسی را دارد اگر تشکیلات مملکت بنا به مقتضیات و مصالح طوری شد عنوان سمت او کمترین تغییری کرد مثلاً سرپرست یا مدیرعامل سازمان برنامه یارثیس کل سازمان برنامه دیگر حق گذرنامه سیاسی ندارد و یا باید مجدداً يك لایحه اصلاحی بمجلس بیاورند لذا این لایحه لایحه ای است بی مطالعه و ناقص تقدیم شده لذا برای اینکه چه کسی صلاحیت گرفتن گذرنامه سیاسی را دارد و چه کسی ندارد پیشنهادی جامع

الاطراف تقدیم میدارم و از مجلس شورای ملی استدعا میکنم مورد عنایت قرار بدهید آن پیشنهاد این است الف - مقامات و مأمورین عالیترتبه دربار شاهنشاهی بنا بمعرفی وزیر دربار شاهنشاهی (احسن)

ب - مقامات عالیترتبه کشوری و لشگری و سیاسی بنا به پیشنهاد وزیر مربوط و تصویب هیئت دولت لذا باین ترتیب بندهای دیگر هم احتیاج به اصلاح دارد همه اصلاح میشود زیرا طبق لایحه فعلی مثلاً اگر یک وزیری خائن بود و همسر اجنبی او هنوز در اروپا میگردد چرا دولت طبق تصویب مجلس مجاز باشد گذرنامه سیاسی باو بدهد (احسن، احسن) یکبار هم این را گفتم چرا هیئت دولت مسئولتهای خود را بگردن مجلس می اندازد و اختیارات مجلس را هم از آن خود میداند هم اکنون باز در همین لایحه دادستان کل را اشتهاً دادستان دیوان عالی کشور نوشته اند که اگر بصورت فعلی تصویب کنید پس فرداً مجدداً باید يك لایحه اصلاحی بیاورند و برای خاتمه دادن بنام این قبیل مسائل پیشنهادی که عرض کردم و مجدداً قرائت میکنم ما پیشنهاد میکنیم تصویب فرمائید، بازا بند ۳ الی ۱۴ ماده ده بشرح زیر اصلاح شود.

الف - مقامات و مأمورین عالیترتبه دربار شاهنشاهی بنا بمعرفی وزیر دربار شاهنشاهی تا مثلاً اگر روزی شخصی بعنوان مرسوم بین المللی کینگز میسنجرز Kings messengers یعنی فرستاده یا پیغام آور شاهنشاه شخصی قرار است با گذرنامه سیاسی بمأموریتی برود چرا دولت را معطل کنیم که لایحه بیاورد بکمسیون برود و مجدداً بجلسه علنی بیاید تا مثلاً جناب آقای خطیبی رئیس اداره کننده مجلس خلاف آئین نامه مانند لایحه قبلی بفرمایند پیشنهاد آقای صائبی چون اصلاح عبارتی است با وجود آنکه در شور دوم است مانعی ندارد و تصویب کنند در حالیکه قاعدتاً برای اصلاحش باید بکمسیون برمیگشت بهر حال این اختیار در مورد دربار شاهنشاهی با معرفی وزیر دربار شاهنشاهی

را تا مقامات عالیترتبه سیاسی مثلاً دبیر کل حزبی که در مجلس وکیل دارد از هر شغل اقتصادی و اداری دیگری سیاسی تر است و برای گذرنامه سیاسی صالحتر در حالیکه بالایحه موجود اگر دبیر کل حزب اکثریت هم وزیر نباشد نمیتوانید باو گذرنامه سیاسی بدهید و محتاج میشوید يك لایحه جدید بیاورید و برای احتراز از این اشکالات بند ب پیشنهادی چنین است.

ب) مقامات عالیترتبه کشوری لشگری سیاسی بنا به تقاضای وزیر مربوطه و تصویب هیئت دولت و برای آخرین بار استدعا می کنم برخلاف آئین نامه مجلس باتکای این که اکثریت از شما با کمال از خود گذشتگی حمایت می کند لایحه به مجلس تقدیم نکنید (صحیح است - احسن).

نایب رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - می خواهم عرض کنم فرمایشات جناب آقای رامبد متأسفانه قسمت اولش با قسمت آخرش متناقض بود، از یکسو ایشان معتقدند که گذرنامه سیاسی تحت ضوابطی باید باشد و بهر کسی داده نشود مراعات بشود و همین است که برای این امر احتیاج بقانون هست و این هم کاریست که ما داریم میکنیم از طرفی میگویند اجازه بدهیم و اختیار بدهیم به مقاماتی که بهر کس خواستند گذرنامه سیاسی بدهند بنده توجه نکردم اعتقاد ایشان و فراکسیون حزب مردم کدام است معتقدند دولت در مورد گذرنامه سیاسی ضوابط را رعایت کند یا معتقدند اختیاراتی بمقامات بدهیم به نخست وزیر وزیر دربار، و رئیس احزاب که اینها بهر کسی که خواستند گذرنامه سیاسی بدهند بنظر ما و اعتقاد ما مجلس يك چنین اختیاری دارد و مجلس است که حق دارد تعیین کند بچه کسی گذرنامه سیاسی داده شود این از نظر حیثیت مملکت ما و وضع ما در خارج از ایران اهمیت بسیار دارد از این جهت است که برای دادن گذرنامه سیاسی احتیاج به قانون است و ما معتقدیم باید این وضع باشد و همیشه قانون بگذرد برای اینکه بنابر این جناب آقای رامبد جنابعالی از طرف من صحبت نکنید از طرف خودتان هر مطلبی میل دارید بفرمائید ولی از طرف بنده فرمایشی نفرمائید شما میفرمائید مطالبی که ما تصویب

میکنیم، مثل اینکه، به صورتی گفتید که ما اعتقادی نداریم در حالیکه اینطور نیست و شما بهتر میدانید اگر بکاری معتقد نباشیم عمل نخواهیم کرد مخصوصاً در مورد خودتان اشاره میکنم و بالاینکه جنبه شخصی دارد و میل ندارم بگویم ولی اینجانا چارم بگویم خود شما وقتی برای اولین بار در این مملکت میخواستید وکیل شوید مواجه بودید با مشکلات زیادی این مربوط به زمان خیلی پیش است و بنده بعنوان روزنامه نگار، امروز شما مرا دیدید که بصرف اینکه شما يك جوان ارزنده منطقه خودتان بودید بشما اعتقاد داشتم و از شما دفاع کردم.

رامبد - کاملاً تصدیق میکنم و تشکر میکنم و همیشه هم خودم را مدیون شما میدانم.

دکتر الموتی - و باز هم شما حکومت دوران مصدق یادتان هست با عده ای از دوستانی که حضور دارند همین آقای فرهادپور که پهلوی دست شما نشسته و آقای کاظم مسعودی و انوشیروانی سایر دوستان دیگر ایستادیم مبارزه کردیم توقیف شدیم حبس شدیم برای اینکه حرفمان را بزنیم (احسن) آقای رامبد ما همیشه آنچه را که معتقدیم میگوئیم و حرفمان را میزنیم و امروز هم معتقدیم در راه خدمت به شاهنشاهی ایران داریم صمیمانه کار میکنیم ممکن است در تصویب و تنقیح لوایح ایراداتی داشته باشیم در حزب میگوئیم در فراکسیون میگوئیم انتقاد میکنیم اصلاح هم میکنیم ولی ضمناً تابع منطق و استدلال هم هستیم وقتی دولت دولت حزبی ماست و مورد حمایت ما است می نشینیم بررسی میکنیم مشکلات را می بینیم آنجا که لازم است اصلاح میکنیم خود شما شاهد بودید آقای دکتر دادفر و همکارانشان سی جلسه در کمسیون بودجه نشستند استدلال کردند بحث کردند و هر چه دلشان خواست گفتند در مملکت ما برای هر فردی آزادی عقیده وجود دارد ولی معذرت میخواهم لجاجت و آنارشیزم وجود ندارد (صحیح است) اگر هر فرد حزبی یا هر فرد ایرانی عقیده ای داشت عقیده اش برای ما محترم است ولی بانصورت نیست که آن فرد بخواهد عقیده اش را بجامعه ای تحمیل کند رأی اکثریت محترم است و این همان چیزی است که ما میگوئیم حکومت عدد و شما به آن اعتقاد ندارید اما آقای رامبد امروز در مملکت

احزاب سیاسی وجود دارد و مقامات حزبی احتراماتی دارند درست هم هست این مطلب را در آخر فرمودید اول میفرمودید اگر این پیشنهادتان فقط این بود قابل مطالعه و بررسی است پیشنهاد میفرمودید در مورد آن قسمت اول فرمایشات شما بحث آن مطلب بنظر من قابل طرح نبود برای اینکه این لایحه يك لایحه ای که دولت مدتهاست به مجلس آورده و میدانید لایحه ای که دولت میدهد همان روز که مطرح نمی شود يك تشریفاتی دارد شور اول و شور دوم دارد و به کمیسیون می رود و بحث و بررسی میشود و بمجلس می آید. امروز یک کار بسیار عظیم و بزرگی در مملکت مابه رهبری شاهنشاه صورت گرفت و آن مسئله نفت است که دنیا هم به اینکار افتخار میکند (صحیح است - احسن) به این لایحه مربوط نیست اینکار در روز پیش شده شاهنشاه ما اراده خودشان را در روز پیش بدینا اعلام کردند مساو شما هر فرد آزادمندی در دنیا این اندیشه پادشاهی را که توانسته بدوران استعمار و غارتگری خاتمه بدهد بدیده تحسین می نگرد (احسن) و ما این لایحه را آماده نکرده بودیم از یکماه پیش که در چنین روزی مطرح کنیم روزهای بزرگ دیگری هم در آینده ملت ایران هست آنروز هم در مجلس ایران لوایحی از این نوع می آید اما من متوجه نشدم اینکه اشاره بآن طرح بزرگ کردید من ارتباطی با این لایحه ندیدم چه ربطی داشت من متوجه نشدم شاید هوشم کم بود در مورد متمم بودجه هم دوبار توضیح دادم و باز خدمتتان عرض میکنم ما هم معتقدیم در بودجه و متمم بودجه نباید این قبیل پیشنهادات داده بشود کما اینکه ملاحظه فرمودید آقای دکتر دادفر جدا کردند و بکمیسیونهای دیگر فرستادند که یکی یکی می آید بمجلس و تصویب میشود تذکر شما را هم یادداشت کردم من هم از جانب شما آقای قوام صدوری یاد آوری میکنم و خودمان هم در فراکسیون جلوی اینکارها را میگیریم یقین بفرمائید ما از این تذکرات شما خیلی هم استفاده میکنیم این تذکرات را شما دلتان میخواهد آقای قوام صدوری هم اینجا باشند تا حرفتان را بزنید ولی تذکرات ما در این صورت جلسات ثبت میشود دولت مطالعه میکند ما مطالعه میکنیم دوبار میخوانیم سه بار میخوانیم و آنهایی را که فکر میکنیم مصالح مملکت در آن است قبول میکنیم چون عرض کردم ما سرنوشت مشترک داریم ماهه در

مجلس انقلاب خدمت میکنیم تاریخ آینده راجع بما قضاوت خواهد کرد اگر ما شما بتوانیم وظیفه خودمان را به چنین شاهنشاهی که هر ساعت از عمرشان افتخار تازه ای برای مملکت می آفرینند انجام بدهیم تاریخ راجع بشما و راجع بما قضاوت بهتر خواهد کرد بنابراین ما بنظرات ارزنده و مثبت شما همیشه احترام میگذاریم ولی گاهی بانظرات شما مخالفیم ما حاضر نیستیم اختیار مجلس ایران را بهیچ شخص هر اندازه خدمتگزار و مورد احترام ما باشد بدهیم این از اختیارات مجلس است و با عرض معذرت بایشهاد شما مخالفیم.

نایب رئیس - يك توضیح هم بنده میخواستم بآقای رامبد بدهم در لایحه قبلی که بجای اراضی ملی شده منابع ملی شده گذاشته شد این يك اصلاح عبارتی بود و من هم این اختیار را دارم که اصلاح عبارتی را بپذیرم و چیز تازه ای نبود.

رامبد - البته نظر شما برای ما مورد احترام است ولی بهر حال هر تغییری بعد ممکن است سنت بشود چون تغییر در عبارت لایحه ماهیتی است نه عبارتی از این جهت عرض کردم.

نایب رئیس - در ماهیت آن هیچ نوع تغییری داده نمیشود فقط جمله منابع ملی شده جای جمله اراضی ملی شده گذاشته میشود. آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - بنده فکر میکنم در شأن مجلس شورای ملی است که در هر موقعیتی و در هر حالتی که بمسئله ای در جهت مصلحت ملی و مملکتی برخورد میکند آن مصلحت را باامعان نظر، بامشورت و همفکری مورد توجه و نظر قرار بدهند برای اینکه نتیجه بهتری بگیرند هیچوقت فکر نمیکنم خدای نکرده يك حالت صفت بندی بخواهد يك مصلحتی را که عنوان میشود روی تعصبات دو صف مقابل از نظر دور بدارد مسئله اساسی این است که با توسعه ای که موارد ذیل ماده ۱۰ پیدا کرده و روز بروز پیدا می کنند در هر نوبت مقاماتی و افرادی بآن اضافه میشوند نظر فراکسیون ما و نظر همکار محترم لیدر فراکسیون ما بر این بود که این توسعه مقاماتی که استحقاق گرفتن گذرنامه سیاسی را دارند و یا در موارد قبلی هم که این مسئله بحث شد بمضار بعضی موادش اشاره کرده ایم آنچنان که در بحث قبلی اشاره کردیم که ذکر همسر سفیر

قبلی معنی ندارد که از گذرنامه سیاسی استفاده کند گذرنامه سیاسی در خارج از مملکت بدست هر کسیکه باشد این آبرو و حیثیت و مسئولیت شئون اجتماعی همه ما زیر اسم گذرنامه است خدای نکرده بغلط یا صحیح اگر مرتکب گناه یا اشتباهی بشوند تبلیغات خارجی و روزنامه های خارجی را که آقای دکتر الموتی آگاهید از کاهی کوهی میسازند بر علیه ما اگر کسی در فروشگاهی اشتباهاً جنسی را از این طرف بآن طرف میگذارد این را توی روزنامه بر علیه ما و علیه ملت ما سوء تبلیغ می کنند و پرونده می شود حالا خدای نکرده اگر دست يك چنین آدم مغرضی يك آدمی که در دستش گذرنامه سیاسی هم هست بیفتد به بیند علیه ما چه می کند مسأله این است که نظر آقای رامبد بر این بود که گذرنامه سیاسی حال که گرنوبت به مقامات گیرنده اش دارد افزوده می شود بنظر من به بند ۱۴ هم خواهیم رسید حالا که به بند ۱۴ رسیده ایم، هر نوبت که عده ای بر آن اضافه می شود اجازه بفرمایند ما بحکم قانون سلب مسؤلیت از دهنده این گذرنامه نکنیم که مقام مسئول مورد اعتمادی که سیاست مملکت از يك طرف و احترامات دربار شاهنشاهی از طرف دیگر باینها سپرده شده اینها را مسئول بکنیم که معرفی کنند و پای معرفی و مسئولیتشان هم بایستند گذرنامه سیاسی هم بدهند اگر هم میفرمائید محدود کردیم به بند ۱۲ توجه بفرمائید در عین حالیکه يك سری را اسم پرده ایم این گشاد را هم دادیم یعنی گفتیم بتصویب هیأت دولت هر مقامی که خواست می تواند برود قصد بنده این است که يك وقت باستناد قانون گذرنامه که حق قانونی کسی است که برود و تقاضا کند گذرنامه سیاسی برای او صادر شود يك وقت این حق قانونی تحقق پیدا می کند بایک مقدمه ای که من فکر می کنم اگر مصلحت ملی را در نظر بگیریم دو پیشنهادی که آقای رامبد دادند تمام نظرات دولت را تأمین می کند يك مصونیتی هم برای مردم و مملکت تأمین می کند که بکسی که گذرنامه سیاسی میدهند يك مسؤلیتی در مملکت دارد يك مقام مسؤلی معرفی کردیم بنده فکر می کنم آقای دکتر الموتی در شرایط کنونی فرض بفرمائید بحث دبیر کل احزاب شد بنده بحث لیدرهای اکثریت و نمایندگان را می کنم ما نمایندگان بمعرفی رئیس مجلس

شورای ملی می توانیم گذرنامه سیاسی بگیریم. مرا اگر رئیس مجلس معرفی نکنند گذرنامه سیاسی نمیدهند.

عباس میرزائی - شور دوم لایحه است این بحثها را حق بود توی کمیسیون میفرمودید حالا چه مسأله مهمی است که اینقدر گفتگو دارد.

فرهادپور - آقای عباس میرزائی من فکر میکنم وقتی بهمسران وزیر سابق یا همسرانی که همراه نیستند و مسؤلیتی ندارند گذرنامه سیاسی ندهند لاقابل کسی در اکثریت اگر عمیقاً دلش بامن همراه باشد جناب عالی باید باشید حالا می بینم شما هم در این زمینه تعصب حزبی دارید

ما پیشنهادمان این است که دست دولت را برای این مقاماتی که میخواهند گذرنامه سیاسی بدهند با رعایت تشریفات خاصی باز بگذاریم تا در مقابل ملت و مردم شاهنشاه معرفی کنند برای گرفتن گذرنامه سیاسی مسؤلیت داشته باشد و در شرایط کنونی هیچ مقامی را صالحتر از این وزیر دربار

شاهنشاهی یا وزیر در هیئت دولت برای اجازه صدور گذرنامه سیاسی باسم کسی نمیدانم این اجازه ما را از هر آثار سوئی مصنوعی می کند و در عین حال دست دولت را

برای هر مقامی که لازم باند گذرنامه سیاسی بدهد بساز میگذارد باین کیفیت بنده فکر میکنم این مسؤلیتی را که ما

بهمه میگیریم و هر بار بشمول کسانی که مشمول گرفتن گذرنامه سیاسی می شوند اضافه می شود موافقت بفرمائید

متقابلاً هم مسؤلیتی بعهده دولت بگذاریم که بهر کسی گذرنامه سیاسی دادند معلوم شود در داخل مملکت مشمول دادن این گذرنامه سیاسی چه کسی است و دست دولت هم

باز است استدعا دارم یا توجه به لایحه ای که آمده است عنایت بفرمائید پیشنهاد آقای رامبد که نظر دولت و نظر

اکثریت و مصلحت مملکت را بنحوت و ا کامل تأمین خواهد کرد مورد توجه قرار بگیرد (احسن).

نایب رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - بنده نمیدانم که این گذرنامه سیاسی چه هست که برخلاف اینکه تصور میکردیم يك امر جزئی است دو ساعت است که بحث می کنیم که يك عبارت در

بند ۳ ماده ۱۰ اضافه شود که دولت آنقدر مقید با اجرای قوانین و تحصیل مجوز هست که حتی برای این اصلاح کوچک

بوجود این که در بند ۳ ماده ۱۰ هیئت وزیران میتواند

گذرنامه سیاسی بدهد معذک لایحه بمجلس آورده است حالا عرض میکنم که طرز صدور گذرنامه سیاسی دونوع است یکی مقاماتی است که مجلس شورای ملی میشناسد در موضوع ماده ۱۰ و از آنها اسم برده و باید برایشان گذرنامه سیاسی صادر شود بک مقدار از نظر جناب آقای رامبد و جناب آقای فرهادپور اینجائاتأمین است میگویند که مسئول گذرنامه باید معلوم شود نوشته است که اگر در مواری که مأموریت مخصوص سیاسی بفردی داده میشود و مشمول این ضوابط نشود با تصویب هیئت وزیران برای این شخص گذرنامه سیاسی صادر میشود در این مسئله دواصل را باید انتخاب کنیم محدودیت یا عدم محدودیت اگر محدودیت است باید برای هر موردی که داشتن گذرنامه سیاسی حقی تلفتی میشود قانون بیابرد در موارد دیگر هم که هیئت وزیران میتوانند برای هر کسی گذرنامه سیاسی صادر کنند اینکه میفرمایند مسئول صدور گذرنامه سیاستی معلوم شود من نفهمیدم یعنی چه؟ گذرنامه سیاسی را وزارت خارجه صادر میکند گذرنامه عادی را هم شهربانی کل کشور صادر میکند در خارج هم هیچ مزیتی یکی بردیگری ندارد مگر اینکه کسانی که با گذرنامه سیاسی میروند در واقع یکنوع معرفی نامه در فرودگاهها و کشورهایست که وارد میشوند و آن مقامات میداند این شخص دارای چنان موقعیتی است که بهش گذرنامه سیاسی داده شده است و غیر از ادای احترام هیچگونه مزیتی بر گذرنامه عادی ندارد اگر شما میخواهید مجلس اصلا دخالت نکند يك مرجعی معین بکنید که هر وقت بشخصی خواست گذرنامه سیاسی بدهد، آیا این درست است؟ آن موردی که فرمودید و خودتان ایراد فرمودید که آقای رامبد گفتند مأمورین باز نشسته وزارت خارجه گذرنامه سیاسی دارند آن عملا زیادتیر میشود، لااقل اگر در اختیار مجلس باشد هر وقت که آمد در هر مورد مطالعه میکند می بیند که آیا ضرورت دارد داده شود یا داده نشود. اما درباره اینکه فرمودید چرا همسران وزیران سابق گذرنامه سیاسی داشته باشند توجیهتان را بنده جلب میکنم حتی مقامات شاغل هم وقتی میتوانند گذرنامه سیاسی داشته باشند همانطور که در آخر ماده ۱۰ گذرنامه صریح است نام همسر

و فرزندان کمتر از ۱۸ سال مشمول این ماده در صورتی که همراه صاحب گذرنامه باشند میتوانند بروند پس ملاحظه فرمودید اگر همراه باشد طبیعی است همراه نباشد باید همانطور که جناب آقای دکتر الموتی فرمودند حقی که مجلس شورای ملی دارد محفوظ بماند برخلاف آنچه جنابعالی فرمودید مقاماتی که دولت تشخیص میدهد باید گذرنامه سیاسی بدهد ما معتقدیم که مجلس شورای ملی کارش این است دولت لایحه می آورد برای يك مقام یا دو مقام ما بررسی می کنیم اگر صلاح دانستیم تصویب می کنیم و اگر صلاح ندانستیم قانع میفرمائید چرا این حق را بمقام دیگر بدهیم البته پیشنهاد جنابعالی در کمیسیونها بررسی خواهد شد ولی متأسفانه بنده از حال می گویم این پیشنهاد در جهت بهبود این کار نیست و مغایر اصل کلی و فلسفه ای است که قبلا عنوان فرمودید.

نایب رئیس نظری دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید ماده واحده بشرح زیر اصلاح شود.

ماده واحده - بند ۳ الی ۱۴ ماده ۱۰ بشرح زیر اصلاح میشود:

الف - مقامات و مأمورین عالیرتبه دربار شاهنشاهی بمعرفی وزیر دربار شاهنشاهی.

ب - مقامات عالیرتبه کشوری، لشکری، سیاسی بنا بقضای وزیر مربوطه و تصویب هیئت دولت.

هلاکو رامبد

نایب رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون راه راجع باصلاح قانون تاسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری

نایب رئیس - گزارش شور اول اصلاح قانون تاسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون راه بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه روز سه شنبه ۲۷ آذرماه ۱۳۵۲ باحضور آقای مهندس دری معاون وزارت راه لایحه شماره ۶۶۶۸۰ مورخ ۱۳۵۲/۹/۶ راجع باصلاح قانون تاسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۹/۶ تقدیم و بشماره ۹۲۶ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه اصلاح قانون تاسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری

ماده واحده - تبصره های ۱ و ۲ ماده ۵ قانون تاسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری بشرح زیر اصلاح میشود:

الف - در تبصره ۱ رقم یازده هزار و هشتصد و هشتاد و پنج کیلوگرم به رقم سی هزار کیلوگرم اصلاح میگردد.

ب - تبصره ۲ بشرح زیر اصلاح میشود.

تبصره ۲ - مؤسسات هواپیمائی ایرانی باستثنای شرکت هواپیمائی ملی ایران که طبق مقررات مربوط مشغول فعالیت بوده و عملیات پروازی انجام میدهند همچنین مؤسسات هواپیمائی ایرانی دیگر که در آینده با رعایت قانون، پروانه با اجازه نامه لازم تحصیل نمایند فقط میتوانند با هواپیمائاتی که وزن کل هر يك سی هزار (۳۰۰۰۰) کیلوگرم یا کمتر باشد بحمل و نقل هوائی مسافر و بار بطور منظم و با هواپیمائاتی که وزن کل هر يك پنجاه و دو هزار (۵۲۰۰۰) کیلوگرم یا کمتر باشد پیر و ازهای اجاره ای در بست مبادرت نمایند.

مخبر کمیسیون راه - دکتر ضیاء الحق ناوی

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز پنجشنبه ۲۹/۹/۱۳۵۲ با حضور آقای دکتر محمود کاشفی معاون وزارت دارائی و آقای مهندس دری معاون وزارت راه لایحه اصلاح قانون تاسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران و مقررات بهره برداری هوائی کشوری را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون راه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

نایب رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۲ - اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از دولت در اجرای نحوه خرید ماشین آلات

نایب رئیس - دو نامه از دولت رسیده است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

استاد ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی باستناد ماده ۳ قانون برنامه عمرانی پنجساله پنجم مصوب پنجم اسفند ۱۳۵۱ و براساس ماده ۲۶ قانون برنامه و بودجه کشور، مصوب ۱۰ اسفند ماه ۱۳۵۱ و عطف بتصویب نامه شماره ۶۷۰۸۶ مورخ ۱۳۵۲/۹/۱۸ هیئت وزیران، موافقتنامه اعتباری بمبلغ يك میلیون و دویست و شصت و نه هزار و سیصد و چهل و شش دلار و نود و پنج سنت (۱/۲۶۹/۳۴۶/۹۵ دلار آمریکائی) برای تأمین ۸۵ درصد هزینه ارزی خرید ۳۴ دستگاه لاین تراک و لوازم مربوط، مورد نیاز شرکت سهامی ساخت و تهیه کالای برق (شرکت سانکاب) وابسته به وزارت آب و برق در تاریخ ۱۵ دسامبر ۱۹۷۳ (۲۴ آذر ۱۳۵۲) بین شرکت اخیر الذکر و شرکت تله لکت آمریکا منعقد گردیده است.

مبلغ اصل اعتبار فوق در ده (۱۰) قسط متوالی و متساوی ششماهه و از ششماه پس از آخرین حمل بازپرداخت خواهد شد و بمانده اقساط بازپرداخت نشده اعتبار بهره‌ای از قرار شش و نیم درصد (۶٪) در سال بطور ثابت تعلق خواهد گرفت.

این گزارش در اجرای ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب دهم اسفند ۱۳۵۱ برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

با احترام - جمشید آموزگار

استاد ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی

باستناد ماده ۳ «قانون برنامه عمرانی پنج ساله پنجم» مصوب پنجم اسفندماه ۱۳۵۱ و براساس ماده ۲۶ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب ۱۰ اسفند ۱۳۵۱ و عطف بتصویب نامه شماره ۴ مورخ ۴ آذرماه ۱۳۵۲ موافقتنامه اعتباری بمنظور تأمین قسمتی از هزینه‌های ارزی و ریالی طرح ایجاد مجتمع چوب و کاغذ گیلان در تاریخ ۱۱ دسامبر ۱۹۷۳ (۲۰ آذرماه ۱۳۵۲) بین سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران از یکطرف و مؤسسه توسعه صادرات کانادا (EDC) و کنسرسیومی از بانکهای کانادا (بنمایندگی بانک مونترال) از طرف دیگر با شرایط ذیل منعقد گردیده است:

۱- اعتبار مؤسسه توسعه صادرات کانادا بالغ بر هشتاد و دو میلیون و پانصد هزار (-/۸۲۵۰۰۰۰۰) دلار کانادائی است که در بیست قسط متساوی و متوالی ششماهه بازپرداخت خواهد شد و بمانده اقساط بازپرداخت نشده بهره‌ای از قرار شش و سه چهارم (۶٪) درصد در سال تعلق خواهد گرفت. تاریخ شروع بازپرداخت اقساط اصل اعتبار ۱۸۰ روز پس از آغاز بهره برداری از طرح یا اول مه ۱۹۷۹، هر کدام زودتر باشد، خواهد بود.

۲- اعتبار کنسرسیوم بانکهای کانادائی بالغ بر پنجاه میلیون (-/۵۰۰۰۰۰۰۰) دلار کانادائی است که در ده قسط متساوی و متوالی ششماهه بازپرداخت خواهد شد. نرخ بهره اعتبار مزبور از اینقرار است:

الف - در صورتیکه میانگین نرخ ممتاز بانکهای عمده عضو کنسرسیوم (بانک مونترال و ریویال بانک کانادا)

بیش از هشت و یک چهارم درصد در سال باشد نرخ بهره ۱٪ یک درصد علاوه بر میانگین مزبور خواهد بود.

ب - در صورتیکه میانگین نرخ ممتاز بانکهای مزبور هشت و یک چهارم درصد در سال یا کمتر از آن باشد، نرخ بهره یک درصد علاوه بر میانگین مزبور خواهد بود.

تاریخ شروع بازپرداخت اصل اعتبار کنسرسیوم بانکهای کانادائی ۱۸۰ روز پس از آغاز بهره برداری از طرح یا اول مه ۱۹۷۹، هر کدام زودتر باشد، خواهد بود.

اعتبارات فوق توسط وزارت دازائی بنمایندگی از طرف دولت شاهنشاهی ایران تضمین گردیده است. این گزارش در اجرای ماده ۲۵ «قانون برنامه و بودجه کشور» مصوب دهم اسفند ۱۳۵۱ برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

با تقدیم احترامات جمشید آموزگار
وزیر دازائی

۱۳- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه

نایب رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۴۰

روز پنجشنبه ۱۳۵۲/۱۰/۶

- ۱- گزارش کمیسیون دادگستری راجع به ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی. شماره ترتیب چاپ ۹۷۷
- ۲- گزارش کمیسیونها راجع به اصلاح پاره ای از مواد قانون تأسیس شورای عالی فرهنگ و هنر. شماره ترتیب چاپ ۹۸۱
- ۳- گزارش يك فوریتی تعديل و تثبیت اجاره بها شماره ترتیب چاپ ۹۷۹
- ۴- گزارش شور دوم مجازات اخلا لنگران در صنایع. شماره ترتیب چاپ ۹۸۰
- ۵- گزارش شور دوم الحاق يك تبصره بماده ۷ قانون دیوان محاسبات. شماره ترتیب چاپ ۹۷۸
- ۶- گزارش شور دوم اصلاح قانون مالیات های مستقیم. شماره ترتیب چاپ ۹۷۶

- ۷- گزارش شور اول اجرای طرح طبقه بندی مشاغل در کارگاهها. شماره ترتیب چاپ ۹۷۵
- ۸- گزارش شور دوم اصلاح قانون بیمه مرکزی و بیمه گری. شماره ترتیب چاپ ۹۷۰
- ۹- صبح خواهد بود ضمناً لایحه متمم بودجه و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور طبع و توزیع شده و صبح روز شنبه ساعت ۹ مطرح خواهد شد.
- ۹- مطرح خواهد شد. (جلسه در ساعت دوازده و بیست دقیقه ختم گردید)
- نایب رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم می کنیم جلسه آینده روز پنجشنبه ساعت
- نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی